

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ТДВ СК «СХІД-ЗАХІД»
О.О. Борисов
«20» жовтня 2022 року

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА (КРІМ ЗАЛІЗНИЧНОГО, НАЗЕМНОГО,
ПОВІТРЯНОГО, ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ (МОРСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ТА ІНШИХ ВИДІВ
ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ), ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ (ВАНТАЖОБАГАЖУ))
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

м. Харків – 2022 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу))» (надалі – Правила) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування», норм цивільного та іншого законодавства України.

1.2. На підставі цих Правил, Договорів добровільного страхування страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу) (надалі – Договори) Страховик здійснює добровільне страхування майна юридичних та фізичних осіб (надалі – Майна) від страхових ризиків, зазначених в Договорі.

1.3. Ці Правила регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником у сфері страхування майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, пов'язаних з володінням, користуванням, розпорядженням Майном на випадок завдання збитків внаслідок пошкодження, знищення/загибелі, втрати Майна фізичної або юридичної особи - Страхувальника при настанні визначених Договором страхових випадків.

1.4. У разі невідповідності окремих положень цих Правил нормам законодавства України, в тому числі внаслідок внесення змін до законів України, такі окремі положення перестають діяти. У Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування.

1.5. Терміни, що використовуються в цих Правилах:

1.5.1. **Забруднюючі речовини** – речовини, забруднюючі навколишнє природне середовище, тверді суспензії (пил, зола, дим), оксиди вуглецю, азоту, сірки, вуглеводні, аміак, оксиди і солі важких металів і т.ін.

1.5.2. **Будівлі** - це споруди, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несуче-огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення, призначені для проживання або перебування людей, розміщення устаткування, тварин, рослин, а також предметів;

1.5.2.1. **вбудовані приміщення** - приміщення, що є частиною внутрішнього об'єму будівлі;

1.5.2.2. **прибудовані приміщення** - приміщення, що прибудовані до основної будівлі та мають з нею хоча б одну спільну стіну;

1.5.2.3. **вбудовано-прибудовані приміщення** - приміщення, частина внутрішнього об'єму яких є частиною внутрішнього об'єму основної будівлі, а інша частина – прибудованою;

1.5.2.4. **суміжні/сусідні приміщення** – приміщення, відділені одне від одного перегородкою, перекриттям або іншою подібною конструкцією, що розділяє їх постійно без вирізів або з постійно закритими вирізами по вертикалі або по горизонталі, при цьому приміщення дотичні один з одним кутами, суміжними (сусідніми) не вважаються;

1.5.2.5. **внутрішнє оздоблення будівлі, споруди, приміщення:**

- оздоблення стін та перегородок (гіпсокартон, шпалери, фарба, кахель, тощо);
- оздоблення підлоги (паркет, ламінат, лінолеум, плитка, тощо);
- оздоблення стелі (підвісна стеля, шпалери, фарба, тощо);
- вбудовані меблі;
- вхідні та внутрішні двері та дверні коробки, віконні рами та склопакети, скло та вітражі, звичайні та декоративні дверні та віконні ручки, дверні замки;

1.5.2.6. **інженерне обладнання (внутрішнє/зовнішнє) будівлі, приміщення** – це комплекс технічних пристроїв, що забезпечують сприятливі умови побуту, трудової діяльності, технологічного процесу в будівлі/приміщенні. Інженерне обладнання за призначенням поділяється на окремі інженерні системи:

- опалення;
- вентиляції
- кондиціонування;
- теплопостачання;
- гарячого і холодного водопостачання;
- каналізації;
- електропостачання;
- газопостачання;
- зв'язку;

- охоронної та протипожежної сигналізації;
- вертикального транспорту;

1.5.2.7. **зовнішнє оздоблення** – оздоблення, що знаходиться з зовнішнього боку будівлі, споруди, приміщення.

1.5.3. **Вартість** – еквівалент цінності Майна, виражений у ймовірній сумі грошей:

1.5.3.1. **балансова вартість** - вартість, за якою Майно відображається в бухгалтерському обліку суб'єкта господарювання на момент укладання Договору або настання страхового випадку;

1.5.3.2. **дійсна вартість (дійсна вартість майна для цілей страхування)** - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість Майна, визначені відповідно до умов Договору;

1.5.3.3. **ринкова вартість Майна** - вартість, за яку можливе відчуження Майна на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу;

1.5.3.4. **вартість відтворення Майна** - визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення/придбання в сучасних умовах нового об'єкта майна, який є ідентичним Майну.

1.5.4. **Ветхий будинок/ветха будівля** - кам'яні будинки/будівлі зі зносом 70% і більше, або дерев'яні будинки/будівлі зі зносом 60% і більше.

1.5.5. **Вибіркове страхування майна** - страхування частини Майна за вибором.

1.5.6. **Вибух** – швидкоплинний фізичний і (або) хімічний процес вивільнення великої кількості енергії (в тому числі теплової) за короткий проміжок часу, внаслідок якого виникає ударна хвиля (імпульс тиску), спроможна розповсюджуватися і руйнувати.

1.5.7. **Вигодонабувач** – особа, на користь якої укладено Договір, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку та яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

1.5.8. **Відшкодування шкоди, заподіяної майну** - відшкодування її в натурі (передати річ того ж роду і такої ж якості, полагодити пошкоджену річ тощо) або відшкодування завданих збитків у повному обсязі. Розмір збитків, що підлягають відшкодуванню, визначається відповідно до вартості втраченого Майна на момент настання страхового випадку або виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженого Майна.

1.5.9. **Договір страхування** - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі Страхувальником, на користь якої укладено Договір, (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору.

1.5.10. **Загибель** – смерть тварин, птиці, тощо, які є живим Майном внаслідок будь-яких подій, крім загибелі внаслідок хвороби.

1.5.11. **Земельна ділянка** – це частина земної поверхні (в тому числі ґрунтовий шар/ґрунт) з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами. Право власності на земельну ділянку розповсюджується на простір, що знаходиться над та під поверхнею ділянки на висоту і на глибину, необхідні для зведення житлових, виробничих та інших будівель і споруд;

1.5.11.1. **ґрунт** - природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин, основою життя та розвитку людства завдяки найціннішій своїй властивості – родючості;

1.5.11.2 **земельні поліпшення** - результати будь-яких заходів, що приводять до зміни якісних характеристик земельної ділянки та її вартості. До земельних поліпшень належать матеріальні об'єкти, розташовані у межах земельної ділянки, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни призначення, а також результати господарської діяльності або проведення певного виду робіт (зміна рельєфу, поліпшення ґрунтів, розміщення посівів, багаторічних насаджень, інженерної інфраструктури тощо);

1.5.11.3. **невід'ємні поліпшення нерухомого Майна** - результати заходів, спрямованих на покращання технічного стану та (або) якісних характеристик земельної ділянки та (або) земельних поліпшень, відокремлення яких призведе до зменшення ринкової вартості відповідно земельної ділянки та (або) земельних поліпшень.

1.5.12. **Знищення майна** – доведення Майна до повної непридатності для використання за його цільовим призначенням. Внаслідок знищення Майно перестає існувати або повністю втрачає цінність. Під втратою цінності

Майна треба розуміти випадки, коли Майно фізично не перестає існувати але стає повністю непридатним для використання.

1.5.13. **Знос (знецінення)** - втрата Майном своїх споживчих властивостей і вартості в процесі експлуатації. Поділяється на:

1.5.13.1. **фізичний знос** - знос, зумовлений частковою або повною втратою первісних технічних та технологічних якостей Майна;

1.5.13.2. **функціональний знос** - знос, зумовлений частковою або повною втратою первісних функціональних/споживчих характеристик Майна;

1.5.13.3. **економічний (зовнішній) знос** - знос, зумовлений впливом соціально-економічних, екологічних та інших факторів на Майно.

1.5.14. **Капітальний ремонт будівлі** - це комплекс ремонтно-будівельних, робіт, який передбачає заміну, відновлювання та модернізацію конструкцій і обладнання будівель в зв'язку з їх фізичною зношеністю та руйнуванням, поліпшення експлуатаційних показників, а також покращання планування будівлі і благоустрою території без зміни будівельних габаритів об'єкта. Капітальний ремонт передбачає призупинення на час виконання робіт експлуатації будівлі в цілому або її частин (за умови їх автономності).

1.5.15. **Конструктивні елементи** - частини споруди (будівлі), які забезпечують її цілісність та необхідні технічні умови функціонування (фундамент, несучі стіни, міжповерхові перекриття, віконні та дверні отвори, сходи, конструкції даху, покрівля, в'їзна група).

1.5.16. **Конструктивне повне знищення** - випадок, коли витрати на ремонт та відновлення Майна дорівнюють або перевищують його вартість, якщо інше не передбачене Договором.

1.5.17. **Літаючий апарат** — пристрій для польотів в атмосфері або космічному просторі. Бувають пілотовані та безпілотні.

1.5.18. **Майно** - особливий об'єкт, вважаються Майном окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

1.5.19. **Майнові права** - будь-які права, пов'язані з майном, відмінні від права власності, у тому числі права, які є складовими частинами права власності (права володіння, розпорядження, користування).

1.5.20. **Наїзд транспортного засобу** – знищення або пошкодження Майна в результаті наїзду на нього наземних транспортних засобів, в т.ч. рейкових.

1.5.21. **Намокання** – просочується, покривається водою, вологістю, тощо, Майно стає мокрим, вологим, просякнутим водою або іншою рідиною.

1.5.22. **Нерухоме майно (нерухомість)** - земельна ділянка без поліпшень або земельна ділянка з поліпшеннями, які з нею нерозривно пов'язані, будівлі, споруди, їх частини, а також інше Майно, що згідно із законодавством належить до нерухомого Майна.

1.5.23. **Непрямий збиток** - додаткові витрати, що у випадку знищення Майна перевищують реальну вартість втраченого Майна, а в випадку його пошкодження перевищують межу необхідних витрат на відновлення.

1.5.24. **Об'єкти незавершеного будівництва** - будівлі, споруди або передавальні пристрої, які не введені в експлуатацію в установленому законодавством України порядку.

1.5.25. **Падіння літаючого апарату** – знищення/загибель, пошкодження Майна внаслідок падіння на Майно пілотованого/не пілотованого літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату.

1.5.26. **Передавальні пристрої** - земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації тощо будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку тощо).

1.5.27. **Повне страхування** - страхування Майна в повному обсязі за його дійсною вартістю.

1.5.28. **Подібне майно** - Майно, що за своїми характеристиками та (або) властивостями подібне до предмету договору страхування і має таку саму інвестиційну привабливість.

1.5.29. **Пожежа** – неконтрольований процес горіння, пошкодження або знищення вогнем Майна, під час якого виникають чинники, небезпечні для істот та навколишнього природного середовища, продукти горіння:

- дим в результаті пожежі;
- сажа в результаті пожежі;

- корозійний газ (виділення газу, здатного завдати шкоди Майну, що виникло внаслідок раптового і несподіваного нагрівання полімерних матеріалів).

1.5.30. **Пожежогасіння** – комплекс заходів, спрямованих на ліквідацію пожежі. Припинення пожежі досягається застосуванням засобів гасіння пожеж, вогнегасних речовин і їх носіїв.

1.5.31. **Пошкодження димом, сажею, корозійним газом** - безпосереднє знищення або пошкодження Майна продуктами горіння.

1.5.32. **Пошкодження майна** – погіршення якості, зменшення цінності речі або доведення речі на якийсь час до непридатного для використання за її цільовим призначенням стану.

1.5.33. **Право вимоги** – це право Страховика вимагати від осіб, відповідальних за завданий збиток, відшкодування йому фактичних витрат в розмірі сплаченого страхового відшкодування та інших затрат Страховика, пов'язаних з настанням страхового випадку.

1.5.34. **Прямий збиток** – визначається у розмірі реальної вартості втраченого Майна на момент настання страхового випадку або вартості виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженого Майна.

1.5.35. **Пошкодження водою та/або рідинами** – пошкодження або знищення Майна:

1.5.35.1. водою та/або рідинами, що раптово і непередбачувано витекли з труб, установок, резервуарів і сховищ, у тому числі в результаті аварії водопровідних, каналізаційних і опалювальних систем;

1.5.35.2. водою та/або рідинами із систем пожежогасіння внаслідок раптового, непередбаченого, спонтанного спрацювання систем пожежогасіння.

1.5.36. **Пошкодження/бій скла, вітражів, дзеркал та вітрин** – пошкодження, знищення скла внаслідок випадкового, непередбаченого розбиття (биття), тобто порушення цілісності структури скла під дією на нього або раму, в якій воно розташоване, фізичних сил.

1.5.37. **Пошкодження від дії звукового удару** - ймовірність заподіяння шкоди Майну дією звукового удару, що виникає при подоланні літаком звукового бар'єру, внаслідок чого від надлишкового тиску, що утворився, відбувається знищення або пошкодження Майна.

1.5.38. **Протиправні дії третіх осіб:**

1.5.38.1. **крадіжка** - таємне викрадення чужого Майна, може бути поєднане з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна. Проникнення у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна може відбуватись:

1.5.38.1.1. з використанням відмичок, підроблених ключів, інших технічних засобів;

1.5.38.1.2. звичайним шляхом з таємним знаходженням в такому місці до його зачинення і подальшим використанням відмичок, підроблених ключів, інших засобів при виході з нього;

1.5.38.1.3. шляхом злому конструктивних елементів будівель і приміщень, де знаходиться Майно;

1.5.38.1.4. шляхом злому конструктивних елементів обладнання, яке використовується для зберігання Майна;

Примітка 1: підробленими визнаються ключі, виготовлені особою (або за її дорученням, з її відома), яка не мала законного права на розпорядження ними.

Примітка 2: на місці крадіжки можуть залишитись сліди від знарядь злому, інструментів, виробничих механізмів, а також замків, замикальних пристроїв, пломб, тощо. Під зломом слід розуміти повне або часткове руйнування замикального пристрою, замка, пломби, дверей, вікна, стіни, стелі, підлоги, дверцят шафи, сейфа з метою проникнення до закритого сховища, жилого й нежилого приміщення, шафи, сейфа, місця знаходження Майна.

1.5.38.2. **грабіж** - відкрите викрадення чужого Майна, поєднане з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства; може бути поєднане з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище;

1.5.38.3. **розбій** - напад з метою заволодіння чужим Майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства; може бути поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище; може бути поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень;

1.5.38.4. **шахрайство** - заволодіння чужим Майном або придбання права на Майно шляхом обману чи зловживання довірою. Може бути поєднане з незаконними операціями з використанням електронно-обчислювальної техніки;

1.5.38.5. умисне знищення або пошкодження Майна - діяння, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки. Під умислом розуміється усвідомлення особою суспільної небезпеки дій, що вона вчиняє. Умисел може бути прямим і непрямим. Прямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і бажала їх настання. Непрямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і хоча не бажала, але свідомо припускала їх настання;

1.5.38.5.1. **підпал** – умисне знищення або пошкодження Майна вогнем;

1.5.38.5.2. **підрив** – це застосування речовини чи газу миттєвого спалаху з раптовим викидом руйнівних сил, що знищують або пошкоджують Майно;

1.5.38.6. **групове порушення громадського порядку** - організація групових дій, що призвели до грубого порушення громадського порядку або суттєвого порушення роботи транспорту, підприємства, установи чи організації, а також активна участь у таких діях;

1.5.38.7. **масові заворушення** - заворушення, що супроводжуються насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя, а також активна участь у масових заворушеннях. Можуть призвести до загибелі людей або до інших тяжких наслідків;

1.5.38.8. **хуліганство** - грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом. Може бути вчинене із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень;

1.5.38.9. **терористичний акт** - застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою. Може призвести до загибелі людини;

1.5.38.10. **протиправними діями**, також, визнаються інші діяння, визначені Кримінальним кодексом України або Кодексом України про адміністративні правопорушення, в результаті яких пошкоджено, втрачено або знищено Майно.

1.5.39. **Поточний ремонт будівлі** - це комплекс ремонтно-будівельних робіт, який передбачає систематичне та своєчасне підтримання експлуатаційних якостей та попередження передчасного зносу конструкцій і інженерного обладнання. Якщо будівля в цілому не підлягає капітальному ремонту, комплекс робіт поточного ремонту може враховувати окремі роботи, які класифікуються як такі, що відносяться до капітального ремонту (крім робіт, які передбачають заміну та модернізацію конструктивних елементів будівлі). Поточний ремонт повинен провадитись з періодичністю, що забезпечує ефективну експлуатацію будівлі або об'єкта з моменту завершення його будівництва (капітального ремонту) до моменту постановки на черговий капітальний ремонт (реконструкцію).

1.5.40. **Розмокання** – вбирання в себе води, вологи, внаслідок чого стає мокрим, м'яким або втрачає свою первісну форму Майно.

1.5.41. **Рухоме майно** - матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди.

1.5.42. **Спеціальні машини** — машини, що виконано на шасі колісних транспортних засобів чи інших шасі, які за своєю конструкцією та обладнанням призначено для виконання транспортних і/чи спеціальних (нетранспортних) технологічних операцій, і які не застосовують як транспортні засоби загального призначення за своєю конструкцією чи з огляду на вимоги безпеки стосовно життя, здоров'я, майна людей та безпеки доквілля.

1.5.43. **Стихійне лихо (явище)** – це надзвичайне природне явище, що діє з великою руйнівною силою, завдає значної шкоди району, в якому відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення. Поділяються на:

1.5.43.1. геофізичне:

1.5.43.1.1. **землетрус** – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантії, що викликають коливання земної поверхні, деформацію в земній корі, пошкодження, знищення Майна;

1.5.43.2. геологічні:

1.5.43.2.1. **виверження грязьового вулкану** – надходження на поверхню рідкої глини, газу, іноді викидами уламків, пливки нафти;

1.5.43.2.2. **зсув** - це зміщення вниз по укосу під дією сил тяжіння великих ґрунтових мас, що формують схили гір, річок, озерних та морських терас;

1.5.43.2.3. **обвал або осип** - це відрив і катастрофічне падіння великих мас гірських порід, їх дроблення і скочування з круч, урвищ та схилів внаслідок послаблення зв'язаності гірських порід під дією процесів вивітрювання, підмиву, розчинення та дії сил тяжіння; осип - це нагромадження щебеню чи ґрунту біля підніжжя схилів;

1.5.43.2.4. **осідання (провалля) земної поверхні, карстове провалля** – осідання ґрунту, пов'язане з ущільненням ґрунту, зміною рівня ґрунтових вод, обрушенням карстових пустот, підземних виробок корисних копалин, вигорянням торф'яних покладів;

1.5.43.2.5. **підвищення рівня ґрунтових вод (підтоплення)** - процес, що виявляється під дією техногенних і, частково, природних факторів, при якому в результаті порушення водного режиму і балансу території за розрахунковий період часу відбувається підвищення рівня ґрунтових вод;

1.5.43.2.6. **каменепад** — обрушення великих кам'яних брил, уламків порід і просто вільне падіння каменів на гірських схилах під дією сили тяжіння;

1.5.43.3. метеорологічні, пов'язані з атмосферними опадами:

1.5.43.3.1. **сильна злива** - кількість опадів 30 мм і більше, тривалістю 1 година і менше;

1.5.43.3.2. **крупний град** – град діаметром 20 мм і більше;

1.5.43.3.3. **сильний снігопад** - кількість опадів 20 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше;

1.5.43.3.4. **сильний дощ (дощ і мокрий сніг)** - кількість опадів 50 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше; для гірських районів 30 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше;

1.5.43.4. метеорологічні температурні:

1.5.43.4.1. **дуже сильний мороз** – температура повітря мінус 30° С і нижче;

1.5.43.4.2. **дуже сильна спека** – температура повітря 35° С і вище;

1.5.43.5. метеорологічні, інші:

1.5.43.5.1. **сильний вітер** – вітер швидкістю 25 м/с і більше, охоплюючи шквали та смерчі;

1.5.43.5.2. **сильна пилова буря** – пилова буря зі швидкістю вітру 15 м/с і більше, тривалістю 12 годин і більше;

1.5.43.5.3. **сильне налипання снігу** – утворення шару мокрого замерзлого снігу на деревах, стовбурах, дротах електромереж, тощо, діаметром 35 мм і більше;

1.5.43.5.4. **сильна ожеледь** - утворення шару льоду на деревах, дротах електромереж тощо діаметром 20 мм і більше;

1.5.43.6. гідрологічні морські:

1.5.43.6.1. **сильне (високе) хвилюванням моря та на водосховищі** – висота хвиль до 10 м;

1.5.43.6.2. **високий або низький рівень моря** – затоплення, пошкодження або знищення Майна в прибережній зоні;

1.5.43.7. гідрологічні поверхневих вод:

1.5.43.7.1. **високий рівень води (водопілля, паводь)** – проникнення води на земельну ділянку внаслідок сезонного або раптового підвищення рівня води у водоймах, що спричинено таненням снігу, льодовиків, випаданням великої кількості опадів, утворенням крижаних заторів, вітровим нагоном, обвалом у русло рік гірських порід, що перешкоджають нормальному стоку води;

1.5.43.7.2. **сель** – це паводки з великою концентрацією ґрунту, мінеральних частин, каміння, уламків гірських порід;

1.5.43.7.3. **схід снігових лавин** - швидкий рух зі схилів гір вниз великих снігових мас через дію гравітаційної сили;

1.5.43.7.4. **затоплення** - тимчасове покриття території водою під час повені чи паводка, а також затоплення, спричинені гірськими потоками, морськими згінно-нагінними явищами, за винятком затоплення зворотними водами.

1.5.44. **Страхове свідоцтво (поліс, сертифікат)** - документ, що є формою Договору та свідчить про укладання Договору.

1.5.45. **Споруди** - будівельні системи, пов'язані з землею, які створені з будівельних матеріалів, напівфабрикатів, устаткування та обладнання в результаті виконання будівельно-монтажних робіт.

1.5.46. **Страхування в частці** - страхування Майна на неповну вартість. Страховик відшкодовує збитки в сумі, пропорційній відношенню страхової суми до дійсної вартості Майна.

1.5.47. **Страховальники** – дієздатні фізичні особи та юридичні особи, які є власниками Майна або володіють і використовують Майно на законних підставах (по Договору найму, оренди, лізингу, переробки, ремонту, перевезення, комісії, зберігання, застави, тощо) та які уклали із Страховиком Договір.

1.5.48. **Страховий платіж (премія, внесок)** - плата за страхування, яку Страховальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором.

1.5.49. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

1.5.50. **Страхове відшкодування** - страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за Договором при настанні страхового випадку.

1.5.51. **Страховий випадок** - подія, передбачена Договором, що відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страховальнику або іншій третій особі.

1.5.52. **Страховий захист** - економічні, перерозподільні відносини, що складаються у процесі запобігання, подолання й відшкодування шкоди, заподіяної конкретному Майну юридичних і фізичних осіб.

1.5.53. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності і випадковості настання.

1.5.54. **Страховий тариф** - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

1.5.55. **Страховик** – фінансова установа, яка одержала у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності, зареєстрована Уповноваженим органом відповідно до Закону України «Про страхування», та законодавства України. **В цих Правилах Страховик – ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ СТРАХОВА КОМПАНІЯ «СХІД-ЗАХІД».**

1.5.56. **Товари в обороті/товарні запаси** – активи (сировина, напівфабрикати, комплектуючі вироби, готова продукція, товари, що придбані для реалізації і перебувають у власності Страховальника), які придбані/отримані та/або утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності або використовуються у процесі виробництва.

1.5.57. **Цілісний майновий комплекс** - об'єкти, сукупність активів яких дає змогу провадити певну господарську діяльність із завершеним циклом виробництва. Цілісними Майновими комплексами є підприємства, установи, організації, а також їх структурні підрозділи (цехи, виробництва, дільниці тощо), які можуть бути виділені в установленому порядку в самостійні об'єкти з подальшим складанням відповідного балансу і можуть бути зареєстровані як самостійні суб'єкти господарської діяльності.

1.5.58. **Франшиза** - частина збитків Страховальника, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням Майном, зазначеним у Правилах та Договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний та повітряний транспорт, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж), сільськогосподарська продукція).

2.2. Страхування за цими Правилами розповсюджується на Майно, що належить Страховальнику на праві власності, оперативного управління, повного господарського відання, а також на Майно, яким Страховальник володіє та/або користується на інших законних підставах, або до яких Страховальник має майновий інтерес. Страховик зобов'язаний за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страховальнику або іншій особі, визначеній Страховальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням/загибеллю або втратою

застрахованого Майна чи його частини. Умови добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України «Про страхування») можуть передбачати: страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ; відшкодування витрат на заходи із розбирання та/або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування Майна та/або з метою зменшення збитків, та витрат на прибирання зазначеної в Договорі страхування території від уламків/залишків Майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку, передбаченого Договором страхування, інших витрат, пов'язаних із заходами щодо зменшення збитку, що виник унаслідок страхового випадку.

2.3. Застрахованим може бути як все Майно (повне страхування), так і його окрема частина (вибіркове страхування).

2.4. На страхування приймаються наступні види Майна:

2.4.1. нерухоме майно:

2.4.1.1. будівлі, споруди, приміщення, об'єкти незавершеного будівництва;

2.4.1.2. конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень;

2.4.1.3. земельні ділянки з поліпшеннями або без поліпшень;

2.4.1.4. оздоблення будівель, споруд, приміщень;

2.4.1.5. обладнання будівель, споруд, приміщень;

2.4.2. інженерне обладнання будівель, споруд, приміщень;

2.4.3. споруди (дамби, тунелі, естакади, мости, автомобільні дороги та залізниці; трамвайні колії; аеродроми; конструкції гідротехнічних споруд; промислові печі і труби; протиерозійні, протисельові, протилавинні, протизсувні та інші інженерні та природоохоронні споруди; зрошувальні, дренажні та інші інженерні меліоративні системи (осушення, обводнювання, тощо)); очисні і каналізаційні споруди, тощо;

2.4.4. передавальні пристрої (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, газопроводи, нафтопроводи; лінії зв'язку, тощо);

2.4.5. рухоме майно:

2.4.5.1. обладнання, механізми, включаючи промислові й енергетичні установки, виробниче і торгівельне устаткування, устаткування для енерго-, тепло- або водопостачання, приводні механізми, включаючи ремені, канати, ланцюги, двигуни, вантажні підіймачі, допоміжне складське устаткування, ємності, розподільні пристрої, труби і трубопроводи, включаючи рухомі приєднувальні рукави, інструмент, що використовується у виробництві, протипожежні засоби і установки;

2.4.5.2. електронне обладнання, включаючи обчислювальну, телекомунікаційну, копіювальну, розмножувальну техніку, електронно-обчислювальні машини; точну механіку й оптику: вимірювальні прилади, фото-, кіно- і відеотехніка і т.п., запасні частини до обладнання, пересувне і переносне обладнання;

2.4.5.3. резервуари та технологічне обладнання (апарати, трубопроводи і т.п.), яке необхідне для його використання за призначенням (вважається застрахованим за умови, що вони знаходяться в технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були зазначені в технологічному регламенті, монтажних-технологічних схемах та інших документах, що визначають технологію використання);

2.4.5.4. спеціальні машини, обладнання до спеціальних машин;

2.4.5.5. предмети інтер'єру, домашнього вжитку, люстри, меблі, килими, мисливська зброя;

2.4.5.6. будь-яка побутова техніка;

2.4.5.7. будівельні матеріали;

2.4.5.8. інше рухоме майно;

2.4.6. товари в обороті/товарні запаси.

2.5. На підставі цих Правил та на особливих умовах, зазначених у Договорі, можуть бути прийняті на страхування:

2.5.1. декоративні двері, вікна, дверні та віконні ручки, дверні замки, електричні дзвінки, тощо;

2.5.2. скляні предмети (віконне і скло в дверях, скляні стіни, двері, перегородки, дзеркала, вітрини, вітражі або інші аналогічні вироби із скла, окремі елементи будинків або споруд, що виготовлені зі скла або склоподібних матеріалів, включаючи облицювання фасадів і стін, покрівлі, ліхтарі зі скла і подібних матеріалів, вивіски);

2.5.3. особисті речі (одяг, взуття тощо), музичні інструменти за постійним місцем проживання або за місцем тимчасового перебування Страхувальника;

2.5.4. хутряні вироби, предмети або одяг з використанням хутра;

2.5.5. ювелірні вироби, предмети із дорогоцінних металів, вироби з коштовних металів, коштовних та напівкоштовних каменів;

2.5.6. колекції, картини, скульптури, що мають культурну цінність;

2.5.7. пам'ятники та інші об'єкти культурної спадщини;

2.5.8. готівкові кошти, бланки цінних паперів, монети, документи, що свідчать про право власності на майно, бланки суворої звітності;

2.5.9. банкомати, платіжні термінали, засоби зчитування та обробки інформації;

2.5.10. матеріальні носії, в яких втілені об'єкти авторського права, підтвердженого документально;

2.5.11. рекламні установки, які мають скляні деталі та неонові або аналогічні наповнені газом трубчасті скляні лампи; спеціальні тимчасові і стаціонарні конструкції, розташовані на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг для розміщення зовнішньої реклами;

2.5.12. експонати на виставках;

2.5.13. продукція, умови зберігання якої вимагають дотримання спеціальних температурних умов;

2.5.14. цілісні майнові комплекси;

2.5.15. інші види майна, визначені Договором.

2.6. Якщо інше не передбачене умовами Договору, рухоме Майно вважається застрахованим в місці його постійного знаходження, що зазначається в Договорі.

2.7. Майно не вважається застрахованим, якщо протягом дії Договору Страхувальник втратив майновий інтерес щодо цього Майна.

2.8. Страховик має право відмовитись від укладення Договору щодо страхування наступних видів Майна:

2.8.1. майно, відносно якого у Страховика є сумніви щодо його походження або вартості цього Майна;

2.8.2. будівлі, споруди, приміщення, які знаходяться в аварійному стані, або використовуються не за призначенням, або з порушенням техніки безпеки, правил експлуатації, пожежних та санітарних норм та правил, та Майно, що знаходиться в них;

2.8.3. будівлі, споруди, приміщення, що знаходяться на території, якій загрожують стихійні лиха (явища) з моменту оголошення про їх загрозу;

2.8.4. зброя (крім мисливської), вибухові речовини;

2.8.5. кімнатні рослини, квітково-декоративні культури, посіви та інші насадження, включаючи саджанці та насіння;

2.9. предметом Договору страхування, якщо це передбачене Договором, можуть бути також майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, які він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:

2.9.1. всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню Майна, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру;

2.9.2. витрати на розбирання та/або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, повторний монтаж або відновлення частин Майна;

2.9.3. витрати по прибиранню, зазначеної в Договорі території, від уламків/залишків Майна, що було пошкоджене/знищене внаслідок страхового випадку;

2.9.4. витрати, що поніс Страхувальник, внаслідок пошкодження, знищення (биття) скла, вітражів, дзеркал та вітрин, а саме:

2.9.4.1. витрати на монтаж/демонтаж предметів та обладнання, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, плівки, сітки, ґрати, тощо);

2.9.4.2. витрати на купівлю/оренду, монтаж, демонтаж підйомників або риштувань, необхідних для заміни скла на високих поверхнях споруд, будівель;

2.9.4.3. витрати на заміну деталей, монтаж і запуск світлових рекламних установок з конструктивними елементами на основі скла, що були пошкоджені після настання страхового випадку;

2.9.5. поточні/постійні витрати, які несе Страхувальник/Вигодонабувач в період перерви в процесі виробництва/господарської діяльності з метою відновити перерване виробництво/господарську діяльність;

2.9.6. інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку.

2.10. Договором можуть бути передбачені всі або частина додаткових витрат, що може понести Страхувальник внаслідок настання страхового випадку.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. СТРАХОВІ РИЗИКИ

3.1. Страховим випадком є втрата, знищення/загибель або пошкодження Майна внаслідок наступних страхових ризиків:

3.1.1. Впливу води та/або інших рідин внаслідок пошкодження водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежогасіння та/або проникнення води та/або інших рідин із сусідніх приміщень.

3.1.1.1. При цьому визнаються страховими випадками (знищення/загибель або пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

3.1.1.1.1. розриву або замерзання систем водопостачання, каналізації, водяного та парового опалення, включаючи водопостачальні крани, гідрометри, опалювальні батареї, парови котли, бойлерні, обладнання водяного та парового опалення, системи пожежогасіння;

3.1.1.1.2. раптового пошкодження, розриву або замерзання безпосередньо з'єднаних з визначеними вище системами кранів, вентилів, баків, ванн, радіаторів, опалювальних котлів, бойлерів, тощо.

3.1.2. Зіткнення з Майном засобів водного транспорту або наїзду на Майно наземних транспортних засобів. Шкода заподіяна Майну внаслідок зіткнення з Майном засобів водного транспорту або наїзду на Майно наземних транспортних засобів, що рухаються під керуванням або без керування людини.

3.1.3. Протиправних дій третіх осіб: крадіжки (поєднаної з проникненням або не поєднаної з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна, зі слідами злому або без слідів злому), грабежу, розбою, умисного знищення або пошкодження майна (включаючи підпал, підрив), хуліганства.

3.1.4. Пошкодження від дії звукового удару. При цьому не визнаються страховими випадками, якщо інше не передбачено умовами Договору, пошкодження, знищення/загибель ветхих будівель, споруд.

3.1.5. Знищення або пошкодження Майна внаслідок проведення робіт, пов'язаних з поточним/капітальним ремонтом будівель, споруд, що знаходяться поряд з Майном.

3.1.6. Знищення або пошкодження Майна внаслідок проведення робіт, пов'язаних з будівництвом/реконструкцією в сусідніх приміщеннях, що не належать Страхувальнику.

3.1.7. Падіння на Майно будь-яких предметів чи їх уламків, дерев.

3.1.8. Вогневих ризиків:

3.1.8.1. пожежі;

3.1.8.2. пошкодження димом;

3.1.8.3. пошкодження сажею;

3.1.8.4. пошкодження корозійним газом;

3.1.8.5. пошкодження заходами пожежогасіння;

3.1.8.6. вибуху;

3.1.8.7. удару блискавки, що викликав пожежу;

3.1.8.8. під ризиком «пожежа» розуміється ймовірність заподіяння шкоди Майну пожежею, продуктами горіння (сажею, димом, корозійним газом), заходами пожежогасіння, що вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження пожежі, якщо інше не передбачене умовами Договору;

3.1.8.9. під ризиком «вибух» розуміють ймовірність заподіяння шкоди Майну вибухом;

3.1.8.10. під ризиком «удар блискавки» розуміють ймовірність заподіяння шкоди Майну влученням блискавки, внаслідок якого виникла пожежа. Вважаються страховими випадками пошкодження або знищення електричних установок/ електричного обладнання внаслідок дії блискавки тільки в тому випадку, якщо блискавка безпосередньо фізично перейшла на пошкоджені або знищені при цьому електричні установки/електричне обладнання.

3.1.9. Стихійного лиха (явища):

3.1.9.1. землетрусу;

3.1.9.2. виверження грязьового вулкану;

3.1.9.3. зсуву;

3.1.9.4. обвалу або осипу;

- 3.1.9.5. осідання (провалля) земної поверхні, карстового провалля;
- 3.1.9.6. підвищення рівня ґрунтових вод (підтоплення);
- 3.1.9.7. каменепаду;
- 3.1.9.8. сильної зливи;
- 3.1.9.9. крупного граду;
- 3.1.9.10. сильного снігопаду;
- 3.1.9.11. сильного дощу (дощу і мокрого снігу);
- 3.1.9.12. дуже сильного морозу;
- 3.1.9.13. дуже сильної спека;
- 3.1.9.14. сильного вітру;
- 3.1.9.15. сильної пилової бурі;
- 3.1.9.16. сильного налипання снігу;
- 3.1.9.17. сильної ожеледі;
- 3.1.9.18. сильного (високого) хвилюванням моря та на водосховищі;
- 3.1.9.19. високого або низького рівня моря;
- 3.1.9.20. високого рівня води (водопілля, паводі);
- 3.1.9.21. селі;
- 3.1.9.22. сходу снігових лавин;
- 3.1.9.23. затоплення;
- 3.1.9.24. під ризиком «стихийне лихо (явище)» розуміють ймовірність заподіяння шкоди Майну стихійними лихами (явищами), зазначеними в п. 3.1.9 цих Правил.

3.1.10. Падіння на Майно пілотованого/не пілотованого літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату.

3.1.11. Будь-якої події, що настала протягом строку дії Договору.

3.2. Договір може бути укладений на випадок настання як всіх, так і окремих з перерахованих в пп.3.1.1-3.1.11 цих Правил страхових ризиків.

3.3. Якщо інше не передбачено Договором, одним страховим випадком вважається знищення/загибель, пошкодження Майна внаслідок подій, передбачених Договором, що мають одна із однією прямий причинно-наслідковий зв'язок, відбулись протягом 72-х годин з моменту початку першої події.

3.4. Якщо інше не передбачено Договором, знищення/загибель, пошкодження Майна внаслідок подій, передбачених Договором, що відбулись протягом 72-х годин, незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ

4.1. Не визнаються страховими випадками знищення/загибель, пошкодження, втрата Майна, якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

- 4.1.1. впливу на Майно гарячого або конденсованого пару, що використовується у виробничій діяльності;
- 4.1.2. раптового включення автоматичних систем пожежогасіння;
- 4.1.3. проникнення в будівлі, споруди, приміщення рідин, в тому числі дощу, снігу, граду і бруду через незачинені вікна, двері, а також через отвори, зроблені спеціально, або які виникли внаслідок стихійного лиха, ветхості або будівельних дефектів;
- 4.1.4. перебоїв у подачі електроенергії, носіїв тепла;
- 4.1.5. термічного розширення/стиску рідин/парів внаслідок їх нагрівання/охолодження, якщо гідравлічні системи не обладнані захисними клапанами або розширювальними баками;
- 4.1.6. зносу та/або корозії водопровідних, каналізаційних, опалювальних, протипожежних систем або інших гідравлічних систем, або протиправними діями відносно них з боку третіх осіб;
- 4.1.7. розчинення Майна;
- 4.1.8. підвищеної вологості всередині будівель/споруд/приміщень внаслідок прибирання і чищення будівель/споруд/приміщень, або Майна, підтоплення внаслідок підвищення рівня ґрунтових вод;
- 4.1.9. zalиванням рідиною Майна, що зберігалось в підвальних, цокольних приміщеннях на висоті менш 20 см від поверхні підлоги;

- 4.1.10. механічної дії підвищеного тиску води або інших рідин, гідрошвидкісного напору, гідравлічного удару рідини, тощо;
- 4.5.11. протиправних дій щодо Майна, яке знаходилось у місцях зберігання, складування, тип, умови використання і ступінь безпеки яких були змінені без погодження зі Страховиком протягом строку дії Договору;
- 4.5.12. протиправних дій третіх осіб, які відбулися в службових приміщеннях, що використовуються не тільки Страхувальником та його посадовими особами і особами, що працюють у нього, але і іншими третіми особами;
- 4.5.13. терористичних актів, групових заворушень, масових заворушень;
- 4.5.14. дії факторів, що впливають на вірогідність настання страхового випадку:
- 4.5.14.1. зміна місця зберігання, складування на менш надійне, ніж було визначено раніше, або зниження ступеню надійності місць зберігання Майна;
- 4.5.14.2. ремонт, переобладнання зазначених в Договорі будівель, приміщень (в тому числі тих, що безпосередньо межують з зазначеними в Договорі місць), або встановлення на них будівельного рихтування або підймачів;
- 4.5.14.3. звільнення на строк більше 60 діб зазначених в Договорі приміщень та/або приміщень, що безпосередньо межують з ними;
- 4.5.14.4. невиконання Страхувальником негайної заміни замків у зазначених в Договорі приміщеннях і місцях зберігання, складування на рівноцінні, якщо ключі до цих замків були загублені або викрадені;
- 4.5.15. протиправних дій або бездіяльності Страхувальника/Вигодонабувача або повнолітнього члена його родини, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з відома Страхувальника/Вигодонабувача в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;
- 4.5.16. протиправних дій, що мають явні ознаки крадіжки або грабежу, з боку осіб, які працюють у Страхувальника/Вигодонабувача, крім випадків проведення попередньої підготовки та здійснення цих протиправних дій в час, коли доступ таких осіб до місця знаходження Майна був обмежений;
- 4.5.17. протиправних дій третіх осіб при знаходженні (в тому числі транспортуванні) Майна за межами території, передбаченої Договором;
- 4.5.18. шахрайства;
- 4.5.19. впливу вогню або тепла з метою обробки, ремонту Майна, або з іншою метою (для сушіння, варіння, прасування, копчення, жаріння, гарячої обробки або плавлення металів, тощо);
- 4.5.20. повільного виділенням тепла при бродінні, гнитті або інших уповільнених екзотермічних реакціях, які протікають внаслідок природних властивостей Майна;
- 4.5.21. внутрішнього загоряння виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури і оргтехніки, якщо внутрішнє загоряння не було причиною виникнення подальшої пожежі;
- 4.5.22. самозаймання, що виникло внаслідок природних властивостей Майна;
- 4.5.23. пожежі, що виникла в результаті вибуху або удару блискавки, якщо ризик «Вибух» або «Удар блискавки» не були включені до умов Договору;
- 4.5.24 впливу продуктів горіння, засобів пожежогасіння не пов'язаних з пожежею в місці дії Договору;
- 4.5.25. вибухів, що протікають в камерах згоряння двигунів внутрішнього згоряння або аналогічних машин та агрегатів;
- 4.5.26. вибухів вибухових речовин, за виключенням вибуху газу;
- 4.5.27 вибухів, що виникли внаслідок пожежі або удару блискавки, якщо ризики «Пожежа» або «Удар блискавки» не були включені до умов Договору;
- 4.5.28. сильного вітру, швидкість якого не перевищувала 25м/с;
- 4.5.29. знищення/пошкодження гідростанцій, гребель, дамб;
- 4.5.30. осідання, провалля земної поверхні, карстового провалля або іншого руху ґрунту в тому випадку, якщо вони викликані проведенням вибухових робіт, вийманням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот або проведенням земляних робіт, а також добуванням або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин;
- 4.5.31. землетрусу, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації будівель та споруд не були враховані сейсмічні та геологічні умови місцевості, в якій розташовані ці будівлі та споруди;
- 4.5.32. ядерного інциденту, впливу іонізуючого випромінювання, радіоактивного забруднення;

4.5.33. війни, вторгнення військ, усякого роду воєнних дій (незалежно від того, була оголошена війна чи ні), дії засобів ведення війни, громадянської війни, заколоту, революції, повстання, бунту, страйку, локауту, народних заворушень, військового чи протиправного захоплення влади, терористичних актів, дій осіб, які діють за дорученням політичних організацій чи взаємодіють з ними, конфіскації, арешту, реквізиції, знищення або пошкодження майна за розпорядженням існуючого юридично чи фактично органу військової або цивільної влади, будь-яких терористичних актів, диверсії, заходів щодо їхнього придушення, попередження та інших антитерористичних дій, будь-якої анексії або окупації території, на якій знаходиться територія/місце дії Договору страхування, іншою державою із застосуванням сили, будь-яких дій збройних угруповань, з'єднань, груп найманців або регулярних збройних сил, які застосовують зброю, розбою, грабежів та мародерства, що прямо або опосередковано впливають з подій, зазначених у цьому пункті Правил. При будь-якому позові, порушенні провадження в порядку цивільного або іншого судочинства тягар доказу, що страховий випадок не підпадає під дію цього пункту Правил, покладається на Страхувальника;

4.5.34. націоналізації та інших подібних заходів політичного характеру, що здійснюються згідно з розпорядженнями військової або цивільної влади та політичних організацій в країні Страхувальника;

4.5.35. стихійного лиха (явища) при оголошенні території, на якій знаходиться Майно, що підлягає страхуванню, територією на якій оголошено надзвичайну ситуацію, до моменту укладання Договору;

4.5.36. дії забруднюючих речовин на навколишнє природне середовище;

4.5.37. внутрішніх пошкоджень машин та обладнання, що не спричинені ніякими зовнішніми факторами;

4.5.38. дії погодних умов, що є звичайними для даної пори року;

4.5.39. застосування в будівлях, спорудах та приміщеннях бракованих матеріалів та конструкцій;

4.5.40. поточного, капітального ремонту застрахованих будівлі, споруди, приміщення;

4.5.41. заміни, ремонту, без згоди на те Страховика, дефектних матеріалів і конструкцій, обладнання або їх частин;

4.5.42. самовільного перепланування будівель, споруд, приміщень, встановлення та використання обладнання, що не сертифіковане на території України, встановлене самостійно Страхувальником або особами, що не мають відповідних дозволів на таке встановлення;

4.5.43. проектних, будівельних дефектів;

4.5.44. вологості та дії вологості всередині будівлі, споруди, приміщення;

4.5.45. дії причин та обставин, що виникли до початку дії Договору, але були виявлені тільки після укладання Договору;

4.5.46. пошкодження тиском, який виник не внаслідок вибуху, а також обробки вибухом або тиском у виробничих або інших цілях (зварювання вибухом, нанесення покриття ударною хвилею, зміцнення матеріалів вибухом, пересування вибухом, синтез речовини під час вибуху, вибухи в камерах згоряння двигунів різного типу, штамповка тиском, лиття під тиском, тощо);

4.5.47. застосування вибухових речовин (динаміт, тротил, тощо) та інших хімічних сполук або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції, що супроводжується виділенням великої кількості тепла або газів, спеціально призначених для проведення вибухових робіт у тій чи іншій формі, або для екзотермічних реакцій в режимі теплового вибуху, саморозповсюджуючого високотемпературного синтезу, спалювання з метою отримання енергії, тощо;

4.5.48. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

4.5.49. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

4.5.50. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

4.5.51. порушення встановлених законом або іншими нормативними актами правил та норм протипожежної безпеки, зберігання, складування та експлуатації, або інших обов'язкових норм, встановлених по відношенню до окремих видів Майна;

- 4.5.52. дії шкідників, тварин, спор або мікроорганізмів;
  - 4.5.53. використання Майна в несправному стані;
  - 4.5.54. використання Майна не за призначенням;
  - 4.5.55. випадкового або навмисного фарбування застрахованих скляних предметів, в тому числі при безповоротній втраті склом прозорості;
  - 4.5.56. демонтажу або вилучення застрахованих скляних предметів з віконних, вітринних, дверних рам або інших місць їх постійного розташування;
  - 4.5.57. дії на застраховані скляні предмети підвищеної температури (паяльних або кварцових ламп, гарячої води, тощо, з метою його руйнування або розморожування).
- Примітка:** опалювальні прилади, плити, світлове рекламне устаткування повинні розташовуватись на відстані не менше 30 см від застрахованого скла;
- 4.5.58. конструкторських, проектних, будівельних помилок та упущень.
- 4.6. Згідно з Договором не відшкодовуються:
- 4.6.1. неустойка (пеня, штраф);
  - 4.6.2. моральна шкода;
  - 4.6.3. упущена вигода (втрата прибутку);
  - 4.6.4. втрата товарного вигляду Майна;
  - 4.6.5. судові витрати, витрати, пов'язані з інфляційними збитками тощо;
  - 4.6.6. непрямі збитки.
- 4.7. Поширення дії Договору щодо випадків, які є виключеннями зі страхових випадків, та щодо яких встановлено обмеження при страхуванні за умовами цього розділу Правил, можливе за умови включення додаткових умов до Договору та збільшення розміру страхового тарифу шляхом застосування підвищуючих коефіцієнтів.
- 4.8. Договором можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

5.1. Страхова сума визначається за згодою між Страховиком і Страхувальником в межах вартості Майна на момент укладання Договору. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків, Договору в цілому.

5.2. Вартість Майна з метою його страхування визначається виходячи з дійсної/балансової/ринкової вартості/вартості відтворення/заявленої вартості/номінальної вартості.

5.3. Для товарів в обороті/товарних запасів:

5.3.1. для товарів в обороті/товарних запасів придбаних Страхувальником - виходячи з розміру очікуваного середнього залишку товарів в обороті/товарних запасів протягом наступних 12 місяців (за згодою Сторін можливе й інше визначенні вартості для цього виду Майна з наданням розрахунку);

5.3.2. для товарів в обороті/товарних запасів виготовлених Страхувальником - виходячи з витрат виробництва, необхідних для їх повторного виготовлення. Вартість товарів, що виробляються Страхувальником, навіть якщо їх виробництво не завершено, сировини, напівфабрикатів, тощо, а також товарів, що реалізує Страхувальник, визначається як вартість повторного виготовлення. В будь-якому випадку вартість не може перевищувати ціну, за яку можна реалізувати готові вироби.

Примітка до п.5.3: в випадку, коли страхова сума перевищує вартість товарів в обороті/товарних запасів на момент настання страхового випадку, Страховик не відшкодовує Страхувальнику суму, що фактично перевищує розмір завданого збитку. У разі знаходження на території страхування іншого аналогічного однорідного незастрахованого майна, та страхова сума становить певну частку від вартості всього майна на момент настання страхового випадку, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків.

5.4. Якщо можливо відокремити частини/об'єкти Майна, що включається до предмету Договору, страхова сума може встановлюватись для окремих частин/об'єктів Майна;

5.4.1. якщо Страхувальник не підтверджує документально розмір страхових сум за окремими частинами/об'єктами Майна, або вони не визначені за згодою Сторін, Страховик відшкодує збитки, завдані

внаслідок знищення або пошкодження окремих частин/об'єктів Майна, в межах сум, визначених як питома вага цих частин в страховій сумі, згідно з наступними таблицями:

Питома вага окремих частин/об'єктів нерухомого Майна. Таблиця 1.

Назва окремої частини/об'єкту нерухомого Майна	Питома вага, % від страхової суми
Конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення	45
Зовнішнє оздоблення будівлі, споруди	5
Внутрішнє оздоблення будівлі, споруди, приміщення	30
Обладнання будівлі, споруди, приміщення	10
Інженерне обладнання	10

Питома вага окремих конструктивних елементів будівлі, споруди. Таблиця 2.

Конструктивні елементи будівлі, споруди	Питома вага, % від страхової суми, визначеної для конструктивних елементів будівлі, споруди
Фундамент	8
Несучі стіни	22
Міжповерхові перекриття	14
Віконні та дверні отвори	6
Конструкції даху, покрівля	30
Сходи	14
В'їзна група	6

Питома вага окремих конструктивних елементів приміщення. Таблиця 3.

Конструктивні елементи приміщення	Питома вага, % від страхової суми, визначеної для конструктивних елементів приміщення
Несучі стіни	45
Міжповерхові перекриття	35
Віконні та дверні отвори	20

Питома вага елементів внутрішнього оздоблення. Таблиця 4.

Елементи внутрішнього оздоблення	Питома вага, % від страхової суми, визначеної для внутрішнього оздоблення
Оздоблення стін та перегородок (гіпсокартон, шпалери, фарба, кахель та інше)	22
Оздоблення підлоги (паркет, ламінат, лінолеум, плитка та інше)	32
Оздоблення стелі (підвісна стеля, шпалери, фарба та інше)	10
Вбудовані меблі	16
Вхідні та внутрішні двері та дверні коробки, віконні рами та склопакети, скло та вітражі, звичайні та декоративні дверні та віконні ручки, дверні замки	20

Примітка: у випадку, якщо одна з частин/об'єкт Майна не включається до страхової суми за Договором, її питома вага розподіляється між іншими частинами/об'єктами Майна пропорційно відношенню питомої ваги кожної частини/об'єкту до сукупної питомої ваги усіх частин/об'єктів, що включені до страхової суми.

5.4.2. Страхувальник при укладанні Договору може змінити вищезазначені показники питомої ваги за погодженням зі Страховиком.

5.4.3. Зазначені розміри питомих ваг у відсотках від страхової суми застрахованого об'єкта є максимальними для визначення розміру збитків Страховальника при повному знищенні будь-якої із зазначених частин.

5.5. За згодою Сторін вартість Майна, що приймається на страхування, визначається на підставі незалежної експертної оцінки, якщо визначення вартості Майна іншим способом може призвести до викривлення інформації щодо вартості Майна.

5.6. Витрати, зазначені в пп.2.9.1-2.9.6 цих Правил, відшкодовуються в межах страхових сум, що визначаються за згодою Сторін в Договорі.

5.7. За згодою Сторін Договору страхова сума може встановлюватися в межах повної вартості Майна (повне страхування) або в межах певної частини цієї вартості (страхування в частці).

5.8. У разі, коли страхова сума складає певну частку вартості Майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору.

5.9. В тих випадках, коли Майно прийняте на страхування в певній частці від повної його вартості, всі застраховані частини/об'єкти цього Майна вважаються застрахованими в тій самій частці.

5.10. В Договорі може бути передбачено, що страхова сума складає певну частку вартості Майна, але при виплаті страхового відшкодування не застосовується принцип пропорційності. Тобто, при настанні страхового випадку Страхувальнику виплачується страхове відшкодування в повному розмірі понесених збитків, але не більше страхової суми, визначеної Договором.

5.11. Після виплати страхового відшкодування, сума зобов'язань Страховика за Договором зменшується з моменту виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено його умовами. У разі заміни/відновлення пошкодженого Майна, Страхувальник має право відновити суму зобов'язань Страховика або збільшити її розмір, за умови сплати додаткового страхового платежу.

5.12. Страхова сума в період дії Договору може бути збільшена за заявою Страхувальника з обґрунтуванням причин збільшення, шляхом укладання Додаткової угоди до Договору та сплати додаткового страхового платежу.

5.13. В Договорі може бути передбачена франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору. Франшиза визначається за згодою Сторін при укладанні Договору у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі. За згодою Страховика та Страхувальника франшиза може встановлюватися:

- від страхової суми по окремій частині/об'єкту у складі Майна;
- від страхової суми по групі частин/об'єктів Майна;
- від загальної страхової суми за Договором;
- від страхової суми, встановленої Договором по окремих страхових випадках, групі страхових випадків;

Розмір франшизи встановлюється для кожного страхового ризику та діє для кожного страхового випадку. Якщо мали місце декілька страхових випадків, сума франшизи враховується при визначенні суми збитку в кожному випадку.

5.14. Договором може бути передбачено, що розмір франшизи може збільшуватись на певний відсоток від її розміру, визначеного Договором, для кожного наступного страхового випадку.

6. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

6.1. Страховик використовує розроблені ним базові страхові тарифи, що визначаються з урахуванням строку, предмету Договору і ступеню страхового ризику. Базові страхові тарифи є невід'ємною частиною цих Правил.

6.2. Страхові тарифи обчислюються актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф при страхуванні Майна визначається з урахуванням виду Майна, місцезнаходження Майна, наявності протипожежної системи та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів, що впливають на ймовірність настання страхових випадків. Річні базові страхові тарифи (в % від страхової суми) для страхових ризиків та видів Майна, що передбачені цими Правилами, наведено в Додатку №1 до цих Правил.

6.3. В залежності від ступеню страхового ризику до страхових тарифів можуть застосовуватись підвищуючі та понижуючі коефіцієнти.

6.4. Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні Майна, визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів згідно п.6.2 цих Правил, зазначений в Додатку №1 до цих Правил.

6.5. Страхувальник має право сплачувати страховий платіж у формі, передбаченій законодавством України. Страховий платіж сплачується Страхувальником в строки, передбачені Договором.

6.6. За Договором, укладеним на строк менше одного року, страховий тариф розраховується у відсотках від суми річного страхового тарифу, згідно з Додатком №1 до цих Правил, якщо інше не передбачено умовами Договору. При цьому кожний неповний місяць дії Договору при розрахунках страхового платежу вважається за повний.

6.7. Страховий платіж сплачується Страхувальником одноразово або частинами в порядку і на умовах, зазначених в Договорі.

6.8. Страхувальники згідно з укладеними Договорами мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальники-нерезиденти - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України.

6.9. В період дії Договору Страхувальник за згодою Страховика може внести в такий Договір зміни шляхом укладення Додаткової угоди стосовно розміру страхової суми. При збільшенні страхової суми величина доплати страхового платежу (ДСП) розраховується за формулою (1) для кожного предмету Договору окремо:

$$\text{ДСП} = (\text{П}_2 - \text{П}_1) \cdot \text{К} / \text{Т} \quad (1)$$

де: $\text{П}_1, \text{П}_2$ – страхові платежі по першочерговій і кінцевій страховим сумам відповідно;
 К – кількість повних місяців, які залишилися до кінця дії Договору, при цьому неповний місяць приймається за повний;

Т – строк дії Договору в повних місяцях.

6.10. При укладанні Договору Страхувальнику може бути надана можливість сплати страхового платежу частинами. Розміри відповідних частин страхового платежу і строки їх сплати визначаються в Договорі. При цьому обов'язковою для виконання є наступна вимога - кожний черговий платіж повинен бути сплачений до закінчення періоду, за який оплата вже виконана, якщо інше не передбачене Договором.

6.11. У разі, якщо на момент настання страхового випадку страховий платіж не сплачений Страхувальником в повному розмірі, страхове відшкодування здійснюється Страховиком пропорційно відношенню суми сплаченого страхового платежу до суми повного страхового платежу, зазначеного в Договорі, якщо інше не передбачено Договором.

6.12. У разі, якщо умовами Договору передбачена сплата страхового платежу частинами, і до зазначеного в Договорі строку не внесена відповідна частина страхового платежу (незалежно від причин), то дія Договору припиняється на наступний день після закінчення періоду, за який сплачено платіж, якщо інше не передбачено умовами Договору.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком строк. Договір вважається короткостроковим, якщо він укладений на строк менше одного року. Дата початку та дата закінчення строку дії Договору зазначаються в Договорі.

7.2. Договір набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором, діє протягом строку, зазначеного в Договорі, та закінчується о 24-ій годині дня, зазначеного як останній день дії Договору.

7.3. Місце дії Договору визначається за згодою Страховика та Страхувальника. Майно, визначене в Договорі, є застрахованим тільки на тій території, що зазначена в Договорі. Якщо Майно вилучається з місця дії Договору, дія Договору щодо цього Майна припиняється.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Договір укладається у письмовій формі на підставі усної або письмової заяви Страхувальника. Факт укладання Договору може посвідчуватись страховим Свідоцтвом (Полісом, Сертифікатом).

8.2. При укладанні Договору Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всю наявну інформацію та документи, які є підставою для визначення ступеню страхового ризику, в тому числі:

8.2.1. документи, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника;

8.2.2. правовстановлюючі та технічні документи на Майно;

8.2.3. всю необхідну інформацію про Майно (на підставі бухгалтерських документів Страхувальника або інших документів, що підтверджують його місцезнаходження, вартість, кількісну та якісну характеристику, властивості, умови його використання, зберігання та обслуговування);

8.2.4. експертну оцінку вартості Майна, на вимогу Страховика.

8.2.5. Всю інформацію про умови виробництва (небезпечні властивості речовин, що використовуються та отримуються, небезпечні виробничі процеси та операції, небезпечне обладнання, тощо, що можуть спричинити настання страхового випадку).

8.2.6. Баланс або довідку про фінансовий стан Страхувальника-юридичної особи за визначений Страховиком період, підтверджені аудитором, на вимогу Страховика.

8.2.7. Всю інформацію про укладенні договори страхування стосовно Майна з іншими страховиками.

8.2.8. Всю інформацію про укладенні договори страхування стосовно Майна з іншими страховиками.

8.3. Страхувальник несе відповідальність за повноту, достовірність та своєчасність подачі інформації, зазначеної в п.8.2 цих Правил.

8.4. Якщо Страхувальник належним чином не повідомить Страховика про зміни в інформації, зазначеній в Заяві на страхування, то в разі настання страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, або в період дії Договору вимагати його дострокового припинення.

8.5. У випадку втрати Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) в період дії Договору, Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дублікату втрачені Договір або страхове Свідоцтво (Поліс, Сертифікат) є недійсними і виплати страхових відшкодувань по ним не здійснюються.

8.6. Будь-які зміни та доповнення до Договору вносяться за згодою Страхувальника і Страховика шляхом укладення Додаткових угод.

8.7. Договором можуть бути передбачені умови страхування інші, ніж викладені в цих Правилах, якщо це не суперечить законодавству України.

8.8. В Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування. В разі, якщо конкретні умови Договору не узгоджуються з положеннями цих Правил, застосовуються умови, визначені Сторонами Договору.

9. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Дія Договору припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

9.1.1. закінчення строку його дії;

9.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

9.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки. При цьому, Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший або черговий страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору;

9.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

9.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

9.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору недійсним, що набрало законної сили;

9.1.7. з моменту виникнення обставин, що змінюють ступінь страхового ризику, якщо Сторонами не погоджено інше;

9.1.8. в інших випадках, передбачених законодавством України.

9.2. Дію Договору може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору. Про намір достроково припинити дію Договору будь-яка Сторона зобов'язана повідомити другу Сторону не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору, якщо інше не передбачено Договором.

9.2.1. При достроковому припиненні Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, який залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

9.2.2. При достроковому припиненні дії Договору за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором.

9.3. Договір вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України.

9.4. У разі визнання Договору недійсним або неукладеним, кожна із Сторін зобов'язана повернути іншій Стороні все отримане за цим Договором, якщо інше не передбачено законодавством України.

9.5. Договір може бути визнаним недійсним у судовому порядку з інших підстав.

9.6. Якщо умовами Договору передбачено сплату страхового платежу частинами, і Страхувальником не сплачено чергову частину страхового платежу у передбачений Договором строк або сплачено чергову частину страхового платежу не в повному розмірі, Договір припиняє свою дію о 24:00 годині останнього дня строку, визначеного для сплати чергової частини страхового платежу. При цьому, всі події, що мають ознаки страхового випадку, які відбулись після припинення дії Договору, не визнаються страховими, а збитки, пов'язані з їх настанням, Страховиком не відшкодовуються. Якщо Страхувальником сплачено прострочену частину страхового платежу в повному розмірі після припинення дії Договору, останній вважається поновленим на тих самих умовах з дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу в повному розмірі на рахунок Страховика без зміни строку дії.

10. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

10.1.1. Ознайомитися з умовами та Правилами страхування та вимагати від Страховика роз'яснень їх положень, порядку визначення розмірів страхової суми, страхового платежу та страхового відшкодування.

10.1.2. На одержання страхового відшкодування в розмірі та строки, визначені цими Правилами та/або Договором.

10.1.3. Вносити Страховику пропозиції щодо змін і доповнень до умов Договору.

10.1.4. Достроково припинити дію Договору, якщо це передбачено його умовами, з додержанням вимог законодавства України.

10.1.5. Збільшити розмір страхової суми шляхом укладання Додаткової угоди на строк, що залишився до закінчення дії Договору, з внесенням додаткового страхового платежу.

10.1.6. Надавати Страховику додаткову інформацію та документи, що стосуються обставин страхового випадку.

10.1.7. На одержання від Страховика дублікату Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) у разі втрати оригіналу.

10.1.8. За погодженням зі Страховиком замінити сторону Договору щодо Майна, майновий інтерес стосовно якого був втрачений.

10.1.9. При укладанні Договору призначати фізичних або юридичних осіб, які можуть зазнати збитків в результаті настання страхового випадку (Вигодонабувачів), для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачене Договором.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі в порядку і на умовах, визначених Договором.

10.2.2. При укладанні Договору надати Страховику достовірну інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, і надалі в письмовій формі інформувати його про будь-яку зміну в ступені страхового ризику, в тому числі: страхування Майна в іншій страховій компанії; передача Майна в оренду, в суборенду, лізинг, найм, в податкову заставу, заставу/іпотеку; збільшення/зменшення вартості Майна; здійснення реконструкції, перепланування, ремонтних робіт в приміщенні, що належать Страхувальнику, або в приміщеннях, що безпосередньо межують з застрахованим; зміна Вигодонабувача; перепрофілювання Майна; зміна переліку Майна, зміна місця знаходження Майна; наявність подій, що збільшують вірогідність настання страхового випадку, а також якщо відбулися будь-які зміни, що, якби Сторони мали змогу це передбачити, то Договір взагалі не було б укладено, або було б укладено на інших умовах, тощо.

10.2.3. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

10.2.4. При укладанні Договору повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмету договору.

10.2.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку, в строк, передбачений в Договорі.

Договором також можуть бути передбачені інші обов'язки Страхувальника, в тому числі:

10.2.6. При зміні умов страхування в частині ступеню і складу ризиків, вартості та переліку Майна, перепрофілювання Майна, тощо, в письмовій формі повідомити про це Страховика протягом 2-х робочих днів з дня настання такої зміни та укласти Додаткову угоду, або припинити дію Договору.

10.2.7. Приймати необхідні заходи безпеки при використанні Майна, а також виконувати розпорядження та рекомендації компетентних органів і представників Страховика з метою запобігання настанню страхового випадку.

10.2.8. Забезпечити належну охорону Майна.

10.2.9. Повідомити Страховика про факти настання страхових випадків за останні 3 роки, що передували року укладання Договору.

10.2.10. До прибуття представника Страховика та/або експерта зберігати все Майно, що залишилося (як пошкоджене, так і не пошкоджене), в тому стані, в якому воно знаходилось після настання події, що має ознаки страхового випадку, та надати його для огляду представнику Страховика та/або експерту.

10.2.11. Надати Страховику можливість проводити огляд і обстеження Майна, приймати участь у розслідуванні причин настання страхового випадку та визначенні розміру збитку.

10.2.12. Надавати Страховику всю наявну інформацію та документи, що стосуються факту, причин, обставин настання страхового випадку та розміру завданого збитку.

10.2.13. Дотримуватися правил протипожежної безпеки, інструкцій та інших нормативних документів по зберіганню, складуванню, використанню і обслуговуванню Майна, а також використовувати це Майно відповідно до його цільового призначення.

10.2.14. Протягом 10-ти днів з дати отримання вимоги Страховика або страхового відшкодування передати документи Страховику, що нададуть йому право вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки, якщо інші строк та порядок не передбачений Договором.

10.2.15. Повідомити Страховика про будь-які кошти або майно, одержані від третіх осіб в рахунок відшкодування завданого внаслідок страхового випадку збитку.

10.2.16. Утримуватись від дій, що роблять неможливим здійснення права зворотної вимоги Страховика до особи, відповідальної за завдані збитки.

10.2.17. Негайно, але не пізніше 2-х діб з дня, коли Страхувальнику стало про це відомо, повідомити Страховика про порушення провадження у справі про кримінальне правопорушення, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, провадження в порядку іншого судочинства стосовно події, що має ознаки страхового випадку.

10.2.18. Ставитись до Майна так само дбайливо, якби воно було не застраховано; не допускати дій або бездіяльності, що призвели б до настання страхового випадку.

10.2.19. Дотримуватись умов цих Правил, Договору, вимог законодавства.

10.2.20. Повідомити Страховика про втрату або зміну майнового інтересу до Майна протягом 10-ти календарних днів з дати його втрати або зміни.

10.2.21. Вчиняти інші дії та/або утримуватись від вчинення дій, передбачених цими Правилами, Договором та законодавством України.

10.2.22. Повернути Страховику отримане від нього страхове відшкодування у відповідному розмірі протягом 10-ти днів, якщо інший строк не передбачений Договором, з моменту:

10.2.22.1. відшкодування третіми особами збитків, завданих внаслідок страхового випадку;

10.2.22.2. виявлення обставин, які відповідно до цих Правил та/або Договору, законодавства повністю або частково позбавляють Страхувальника/Вигодонабувача права на одержання страхового відшкодування.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. До укладання Договору та протягом строку його дії перевіряти стан і вартість Майна, виконання Страхувальником умов Договору, додержання ним правил (стандартів) безпеки, проведення робіт та зберігання Майна, а також достовірність наданих Страхувальником відомостей.

10.3.2. Здійснювати огляд та інспекцію Майна із залученням своїх представників, експертів, та представників компетентних органів.

Примітка: Страхувальник зобов'язаний допускати представників Страховика, експертів, представників компетентних органів в будь-який робочий час. У разі невиконання умов, зазначених в цьому пункті, Страховик має право достроково припинити дію Договору.

10.3.3. Отримувати від Страхувальника всю необхідну інформацію для укладання Договору та оцінки ступеню страхового ризику.

10.3.4. Без пояснення причин відмовити Страхувальнику в прийнятті Майна на страхування.

10.3.5. Розпочати огляд місця події, Майна незалежно від отримання повідомлення Страхувальника про подію та розпочати визначення розміру прямого збитку. Зазначені дії Страховика не є підтвердженням визнання події страховим випадком. У разі, якщо Страхувальник чи його представник відмовляють Страховику в цьому або створюють перешкоди, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

10.3.6. Вносити зміни до Договору або достроково припинити його дію, якщо інше не передбачено Договором.

10.3.7. При отриманні письмового повідомлення Страхувальника про зміни в ступені ризику не пізніше 48-х годин прийняти рішення та повідомити Страхувальника про зміну умов Договору або припинення його дії з моменту виникнення такої зміни.

10.3.8. Брати участь в рятуванні і збереженні Майна, що не може розглядатись як визнання факту настання страхового випадку.

10.3.9. Робити запити в правоохоронні органи, фінансові установи, медичні заклади і інші підприємства, установи і організації, які володіють інформацією про причини, обставини страхового випадку та розмір завданого збитку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку.

10.3.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування, за наявності підстав та на умовах, передбачених цими Правилами та/або Договором, та/або законодавством України.

10.3.11. Відстрочити виплату страхового відшкодування за наявності підстав, передбачених Правилами та/або Договором, а також здійснювати виплату страхового відшкодування частинами.

10.3.12. Достроково припинити дію Договору у відповідності до його умов, умов цих Правил та законодавства України.

10.3.13. На здійснення права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки.

10.3.14. Вирахувати із належної Страхувальнику суми страхового відшкодування суми, одержані Страхувальником від третіх осіб та/або суми, еквівалентні вартості майна, одержаного від третіх осіб в рахунок відшкодування збитку, завданого страховим випадком.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

10.4.2. Видати Страхувальнику дублікат Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) у випадку втрати Страхувальником Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату).

10.4.3. Протягом 2-х робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходи щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати або страхового відшкодування Страхувальнику.

10.4.4. При настанні страхового випадку здійснити страхову виплату або виплату страхового відшкодування у передбачений Договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом.

10.4.4. Відшкодувати додаткові витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору.

10.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, або збільшення вартості Майна, переукласти з ним Договір або укласти Додаткову угоду до Договору.

10.4.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

10.4.7. У випадку прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови в строк, передбачений цими Правилами та/або Договором.

10.5. Страховик та Страхувальник мають також інші права та обов'язки, визначені в інших Розділах цих Правил та/або Договору, а також передбачені законодавством України.

10.6. Умовами Договору можуть бути передбачені інші/додаткові права Страховика та Страхувальника.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник повинен здійснити наступні дії:

11.1.1. Вжити заходів щодо рятування та збереження Майна, усунення причин, які сприяють збільшенню розміру збитку.

11.1.2. В строк, передбачений в Договорі, повідомити Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку. У випадку, коли вчинення таких дій було неможливим, Страхувальник повинен довести це документально.

11.1.3. В строк, передбачений в Договорі, повідомити про подію, що має ознаки страхового випадку, компетентні органи.

11.1.4. В строк, передбачений в Договорі, повідомити Страховика письмово про настання події, що має ознаки страхового випадку.

11.1.5. Забезпечити збереження до прибуття представника Страховика та/або експерта Майна та місця події, що має ознаки страхового випадку, в тому стані, в якому вони знаходились після настання вищезазначеної події.

Примітка: У випадку, коли таке збереження може призвести до збільшення розміру збитків, зміна стану, в якому знаходились Майно та місце події, що має ознаки страхового випадку, можлива лише за письмовою згодою Страховика.

11.1.6. Забезпечити можливість огляду та обстеження місця події, Майна представнику Страховика та/або експерту для визначення причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру завданого збитку. Якщо Страхувальник не забезпечив представнику Страховика та/або експерту можливість огляду та обстеження Майна, або створював перешкоди у визначенні обставин, характеру та розміру збитку, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування в повному обсязі або частково.

11.1.7. Надати Страховику достовірну інформацію про подію, що має ознаки страхового випадку.

11.1.8. Прийняти участь в огляді та обстеженні місця події, Майна, а також у визначенні причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, розміру прямого збитку та підписати документи, в яких зазначені причини, обставини події та розмір прямого збитку.

11.2. Невиконання Страхувальником умов п.11.1 цих Правил є підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Підставою для виплати страхового відшкодування є рішення про виплату страхового відшкодування, що приймається Страховиком протягом 20-ти робочих днів з дня одержання від Страхувальника документів, зазначених в п.12.2 цих Правил та/або документів, визначених Договором, якщо інший строк не передбачений умовами Договору.

12.2. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається Страховиком на підставі наступних документів:

12.2.1. Заяви про виплату страхового відшкодування за формою, встановленою Страховиком;

12.2.2. копії Договору;

12.2.3. документів, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника/Вигодонабувача;

12.2.4. до Заяви про виплату страхового відшкодування додаються:

12.2.4.1. платіжний документ, що підтверджує факт сплати страхового платежу;

12.2.4.2. документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника та/або Вигодонабувача до предмету Договору;

12.2.4.3. технічний паспорт на Майно (при наявності);

12.2.4.4. інструкція з експлуатації/використання Майна (при наявності);

12.2.4.5. перелік осіб, які відповідальні за завдані збитки (при наявності);

12.2.4.6. документи, необхідні для підтвердження факту, причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та визначення розміру завданих збитків:

12.2.4.6.1. документи компетентних органів відповідно до характеру події;

12.2.4.6.2. перелік пошкодженого, знищеного/загиблого Майна;

12.2.4.6.3. документи, що підтверджують розмір збитку;

12.2.4.6.4. документи, що підтверджують розмір понесених Страхувальником додаткових витрат, зазначених в пп.2.9.1-2.9.6 цих Правил;

12.2.4.6.5. інші документи на вимогу Страховика, що стосуються факту, причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру завданого збитку;

12.2.5. Акт огляду місця події (що складається за участю Страхувальника та Страховика);

12.2.6. Акт про прямий фактичний збиток (складається за згодою Страхувальника та Страховика).

12.3. У разі недостатності наданих Страхувальником документів для встановлення факту, обставин, причин настання страхового випадку та/або розміру завданих збитків, Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний надати також інші документи. При цьому Страховик має право подовжити строк для прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до моменту надання Страхувальником таких документів.

12.4. У разі виникнення спорів між Сторонами щодо кваліфікації події як страхового випадку, причин та обставин, розміру збитку, який підлягає відшкодуванню у зв'язку з настанням страхового випадку, та виникнення сумнівів у Страховика щодо достовірності інформації, зазначеної в документах, кожна із Сторін має право на проведення за власний рахунок незалежної експертизи. Прийняття Страховиком в такому випадку рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування може бути відстрочено, але не більше ніж на 6 місяців.

12.5. Виплата страхового відшкодування здійснюється в межах прямого збитку, завданого Страхувальнику або Вигодонабувачу, але не більше страхової суми, зазначеної в Договорі.

12.6. Розмір прямого збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, визначається:

12.6.1. при знищенні Майна - в межах дійсної вартості/балансової вартості/ринкової вартості/вартості відтворення Майна з врахуванням зносу/без врахування зносу в залежності від умов Договору на дату настання страхового випадку та вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання;

12.6.2. при загибелі Майна - в межах дійсної вартості/балансової вартості/ринкової вартості Майна;

12.6.3. при втраті Майна - в межах дійсної вартості/балансової вартості/ринкової вартості/вартості відтворення Майна з врахуванням зносу/без врахування зносу в залежності від умов Договору на дату настання страхового випадку;

12.6.4. при пошкодженні Майна - в межах вартості робіт на відновлення з врахуванням зносу/без врахування зносу в залежності від умов Договору на дату настання страхового випадку на замінені деталі, вузли, матеріали;

12.6.4.1. Вартість робіт на відновлення включає:

12.6.4.1.1. вартість матеріалів та запасних частин, необхідних для відновлення Майна до того стану, в якому Майно було до настання страхового випадку;

12.6.4.1.2. вартість відновлювальних робіт.

12.6.4.2. Вартість робіт на відновлення не включає:

12.6.4.2.1. вартість робіт, пов'язаних із зміною та/або покращанням характеристик Майна;

12.6.4.2.2. вартість робіт, пов'язаних з тимчасовим/допоміжним ремонтом або відновленням Майна;

12.6.4.2.3. вартість робіт, пов'язаних з профілактичним ремонтом і обслуговуванням обладнання, а також інші витрати, понесені незалежно від факту настання страхового випадку;

12.6.4.2.4. вартість робіт по заміні або ремонту Майна, що знаходиться на гарантійному або на сервісному обслуговуванні, якщо завод-виробник або ремонтне підприємство зобов'язані здійснити заміну або ремонт безкоштовно;

12.6.4.2.5. інші витрати, що перевищують межу необхідних для відновлення Майна.

12.7. Розмір непрямого збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, визначається в межах витрат, зазначених в пп.2.9.1-2.9.6 цих Правил.

12.8. З визначеної суми завданих збитків вираховується частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором (франшиза), та суми, одержані Страхувальником в порядку відшкодування завданого збитку від третіх осіб.

12.9. Якщо Страхувальником/Вигодонабувачем здійснюється заміна пошкоджених частин Майна, незважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози подальшої експлуатації Майна, то Страховик відшкодовує Страхувальнику/Вигодонабувачу тільки вартість ремонту цих частин, але не більше вартості заміни таких частин.

12.10. У разі початку досудового розслідування у кримінальному провадженні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського

судочинства, рішення про виплату страхового відшкодування приймається після закінчення досудового розслідування (закриття кримінального провадження) або винесення судом у кримінальному провадженні вироку, або винесення постанови чи ухвали суду про застосування примусових заходів медичного характеру, або винесення постанови по справі про адміністративні правопорушення, або прийняття рішення по цивільній (господарській справі). В цьому випадку строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування може бути подовжений до 12 місяців, якщо інше не передбачене Договором, з дати початку досудового розслідування у кримінальному провадженні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства. При подачі Страхувальником/Вигодонабувачем заяви до суду, що стосується події, яка має ознаки страхового випадку, останні зобов'язані звернутися до суду з відповідною заявою про залучення Страховика в якості третьої особи без самостійних вимог. Порушення цього зобов'язання може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування.

12.11. Страхове відшкодування здійснюється Страховиком Страхувальнику/Вигодонабувачу протягом 20-ти робочих днів з дня складання Страхового акту та на його підставі. Страховий акт складається Страховиком протягом 20-ти робочих днів з дня отримання документів, зазначених в п.12.2 цих Правил, якщо інше не передбачене Договором.

12.12. Якщо до Договору були внесені зміни, що оформлені належним чином, стосовно розмірів страхової суми, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування з врахуванням останньої зміни, що була внесена до настання страхового випадку.

12.13. Після визначення розміру збитків, завданих Страхувальнику внаслідок настання події, що має ознаки страхового випадку, Страховик має право здійснити експертну оцінку Майна з метою визначення його дійсної вартості на момент настання такої події. У разі, якщо страхова сума становить певну частку вартості Майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору.

12.14. Якщо Страхувальник продовжує використовувати Майно, що потребує ремонту, Страховик відшкодовує збиток тільки в розмірі, що не був спричинений таким використанням.

12.15. Страхувальник не має права відмовлятися від Майна/частин Майна, що залишилося після страхового випадку, навіть і пошкодженого, якщо інше не передбачене Договором. Залишкова вартість такого Майна підлягає вирахуванню із суми збитку.

12.16. Після виплати Страховиком страхового відшкодування, що складає частину страхової суми, Договір зберігає чинність до закінчення строку його дії. При цьому, якщо Договором не передбачено інше, сума зобов'язань Страховика зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування, і до наступних виплат страхових відшкодувань застосовується принцип пропорційності, тобто виплата страхового відшкодування буде здійснюватись пропорційно співвідношенню суми зобов'язань Страховика, зменшеної на суму вже здійсненої виплати страхового відшкодування, до початкової страхової суми, передбаченої Договором.

12.17. Якщо Майно застраховане у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість/балансову вартість/ринкову вартість/вартість відтворення Майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсну вартість/балансову вартість/ринкову вартість/вартість відтворення Майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним Договором.

12.18. Сума страхового відшкодування за одним страховим випадком або декількома страховими випадками не може перевищувати страхову суму, передбачену Договором. Якщо страхове відшкодування виплачене в розмірі повної страхової суми, дія Договору припиняється.

12.19. У разі, якщо після виплати страхового відшкодування, Страхувальнику третьою особою відшкодовані збитки в повному обсязі, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику виплачене страхове відшкодування. У разі, якщо після виплати страхового відшкодування, Страхувальнику третьою особою відшкодовані збитки частково, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику суму відшкодування, отриманого від третьої особи.

12.20. Якщо інше не передбачено умовами Договору, сума страхового відшкодування може включати витрати, які поніс Страхувальник протягом тимчасової перерви у процесі виробництва/господарській діяльності. Зазначені витрати визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку Страхувальника виходячи із фактичного розміру поточних/постійних витрат та у межах встановленої страхової суми. Період відшкодування визначається

згідно з фактичним строком відновлення виробництва в межах строку, визначеного на підставі цих Правил та Договором. Перелік поточних/постійних витрат Страхувальника визначається Договором.

12.21. Страхове відшкодування по витратах, визначених пп.2.9.1-2.9.6 цих Правил, здійснюється тільки в тому випадку, якщо це передбачено Договором, та в межах страхової суми, визначеної за згодою Страховика та Страхувальника в Договорі.

12.22. Із суми нарахованого до сплати страхового відшкодування утримується несплачена відповідна частина платежу незалежно від того, настав строк її сплати чи ні, якщо інше не передбачено умовами Договору.

12.23. У випадку припинення діяльності Страхувальника-юридичної особи шляхом його реорганізації, його права на отримання страхового відшкодування переходять до правонаступника згідно законодавства України.

12.24. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до одержання необхідної інформації, але не більше, ніж на 6 місяців з дня отримання заяви Страхувальника, у випадках, коли:

12.24.1. у нього з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно наявності прав Страхувальника або іншої третьої особи, на користь якої укладено Договір, на отримання страхового відшкодування;

12.24.2. надані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір завданих збитків;

12.24.3. обсяг і характер пошкоджень Майна не відповідають причинам і обставинам, зазначеним Страхувальником в Заяві про настання події.

13. ВІДМОВА У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 5-ти робочих днів з моменту одержання всіх необхідних документів, передбачених п.12.2 цих Правил, якщо інший строк не передбачений умовами Договору.

13.2. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування письмово повідомляється Страхувальнику протягом 15-ти робочих днів з дня прийняття такого рішення з обґрунтуванням причин відмови, якщо інший строк не передбачений умовами Договору.

13.3. Підставами для відмови у виплаті страхового відшкодування в повному обсязі або частково є:

13.3.1. навмисні дії Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або особи, на користь якої укладено Договір, встановлюється відповідно до законодавства України;

13.3.2. вчинення Страхувальником, повнолітнім членом його родини, особою, на користь якої укладено Договір, їх працівниками або іншими особами, що діяли за їх дорученням (усним чи письмовим) або з їх відома, злочину, що призвів до настання страхового випадку;

13.3.3. подання Страхувальником або Вигодонабувачем неправдивих відомостей про предмет Договору, про факт, обставини або причини настання страхового випадку/події, що має ознаки страхового випадку;

13.3.4. отримання Страхувальником або особою на користь якої укладено Договір, повного відшкодування збитків від третьої особи;

13.3.5. несвоєчасне повідомлення Страховика та/або відповідні компетентні органи про настання страхового випадку без поважних на це причин, або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру завданих збитків;

Договором також можуть бути передбачені інші підстави для відмови, в тому числі:

13.3.6. відсутність документів та/або відомостей, які підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку;

13.3.7. ненадання Страхувальником документів та/або відомостей, що підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку, протягом строку, зазначеного у Договорі;

13.3.8. невжиття Страхувальником заходів щодо запобігання або зменшення збитків, рятування чи збереження Майна після настання страхового випадку, що призвело до знищення Майна або його додаткового пошкодження;

13.3.9. неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, і надалі в письмовій формі не інформував його про будь-яку зміну в ступені страхового ризику, в тому числі: страхування Майна в іншій страховій компанії; передача Майна в оренду, в суборенду, лізинг, найм, в податкову заставу, заставу/іпотеку; збільшення/зменшення вартості Майна; здійснення реконструкції, перепланування, ремонтних робіт в приміщенні, що належать Страхувальнику, або в приміщеннях, що безпосередньо межують з застрахованим; зміна Вигодонабувача; перепрофілювання Майна; зміна переліку Майна, зміна місця знаходження Майна; наявність подій, що збільшують вірогідність настання страхового випадку, а також якщо відбулися будь-які зміни, що, якби Сторони мали змогу це передбачити, то Договір взагалі не було б укладено, або було б укладено на інших умовах, тощо;

13.3.10. невиконання чи неналежне виконання Страхувальником обов'язків, покладених на нього цими Правилами та/або Договором, законодавством України;

13.3.11. інші підстави, передбачені законодавством України.

13.4. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або частково, якщо:

13.4.1. Страхувальник не усунув протягом узгодженого зі Страховиком строку обставини, що істотно підвищують ступінь ризику та про необхідність ліквідації яких Страховик повідомляв Страхувальника, якщо інше не обумовлено Договором;

13.4.2. Страховиком, правоохоронними або судовими органами буде встановлено, що Страхувальник з метою збільшення розміру збитків включив до переліку знищеного, пошкодженого Майна таке Майно, що було знищене, пошкоджене не внаслідок страхового випадку;

13.4.3. не були погоджені зі Страховиком у письмовій формі зміни ступеню страхового ризику протягом дії Договору, якщо інше не передбачене Договором.

13.5. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

14. ПРАВО ВИМОГИ СТРАХОВИКА ДО ОСОБИ, ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ЗА ЗАВДАНІ ЗБИТКИ

14.1. До Страховика, після виплати страхового відшкодування за Договором, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за завданий збиток.

14.2. У випадку повного або часткового відшкодування Страхувальнику особою, відповідальною за завданий збиток після отримання останнім страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику протягом 10-ти робочих днів з дня отримання письмової вимоги Страховика отримане страхове відшкодування в межах сплаченої особою, відповідальною за завданий збиток, суми.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

15.1. За невиконання або неналежне виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність, передбачену Договором та законодавством України.

15.2. Всі спори та розбіжності, які виникають з Договору, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди – судом відповідно до законодавства України.

До Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу) (нова редакція)

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові річні страхові тарифи по страхових ризиках, зазначених в пп.3.1.1-3.1.7, 3.1.11 Правил

Таблиця 1

№ п/п	Види майна	Тариф, %							
		Страхові ризики							
		Вплив води та/або інших рідин внаслідок пошкодження водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежогашіння та/або проникнення води та/або інших рідин із сусідніх приміщень	Зіткнення з Майном засобів водного транспорту або наїзду на Майно наземних транспортних засобів;	Протиправні дії третіх осіб: крадіжка (посадана з проникненням або не посаданою з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна, зі слідами злому або без слів злому), грабїж, розбїй, умисне знищення або пошкодження майна (включаючи підпал, підрив), хуліганство	Пошкодження від дії звукового удару;	Знищення або пошкодження Майна внаслідок проведення робіт, пов'язаних з поточним/капітальним ремонтом будівель, споруд, що знаходяться поряд з Майном;	Знищення або пошкодження Майна внаслідок проведення робіт, пов'язаних з будівництвом/реконструкцією в сусідніх приміщеннях, що не належать Страхувальнику;	Падіння на Майно будь-яких предметів чи їх уламків, дерев;	Будь-яка подія, що настала протягом строку дії Договору
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Нерухоме майно:									
1	будівлі, споруди, приміщення	0,08	0,015	0,25	0,05	0,12	0,12	0,05	0,785
2	конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень	0,1	0,1	0,25	0,05	0,12	0,12	0,01	0,85
3	земельні ділянки з поліпшеннями або без поліпшень	0,05	0,05	0,1	0,05	0,1	0,1	0,01	0,65
4	оздоблення будівель, споруд, приміщень	0,25	0,15	0,3	0,05	0,1	0,1*	0,02	1,070
5	обладнання будівель, споруд, приміщень	0,1	0,05	0,1	0,05	0,1	0,1	0,05	0,65

6	Інженерне обладнання	0,1	0,05	0,15	0,05	0,1	0,1	0,05	0,70
7	Споруди	0,1	0,05	0,15	0,05	0,1	0,1	0,05	0,70
8	Передавальні пристрої	0,1	0,05	0,5	0,05	0,1	0,1	0,05	1,05
Рухоме майно:									
9	Обладнання, механізми	0,1	0,1	0,3	0,04	0,05	0,04	0,02	0,75
10	Спеціальна та сільськогосподарська техніка	0,1	0,1	0,3	0,04	0,05	0,04	0,02	0,75
11	Транспортні засоби під час зберігання на торгівельних майданчиках, експонування	0,1	0,12	0,3	0,04	0,05	0,04	0,1	0,85
12	Товари в обороті/товарні запаси	0,1	0,1	0,3	0,04	0,05	0,04	0,02	0,75
Майно, що страхується на особливих умовах:									
13	Скляні предмети	0,1	0,1	0,5	0,06	0,05	0,04	0,1	1,05
14	Ювелірні вироби, предмети із дорогоцінних металів, вироби з коштовних металів, коштовних та напівкоштовних каменів	0,12	0,05	0,5	0,04	0,05	0,04	0,05	0,95
15	Грошові знаки, бланки цінних паперів, грошові знаки у вигляді монет	0,15	0,05	1,0	0,04	0,05	0,04	0,05	1,48
16	Банкомати, платіжні термінали, засоби зчитування та обробки інформації	0,15	0,15	0,75	0,04	0,05	0,044	0,1	1,384
17	Цілісні майнові комплекси	0,1	0,1	0,2	0,04	0,05	0,04	0,05	0,68

2. Базові річні страхові тарифи по страхових ризиках, зазначених в пп.3.1.8-3.1.10 Правил

Таблиця 2

№ п/п	Види майна	Тариф, %										
		Страхові ризики										
		Вогневі				Стихійні лиха (явища)						
		Пожежа	Пошкодження діплом, сейфю, корозійним газом, засобами пожежогасіння	Вибух	Удар блискавки, що викликав пожежу	Землетрус; виверження грязьового вулкану; зсув; обвал або осипання (провалля) земної поверхні, карстова провалля; підвищення рівня ґрунтових вод (заповнення); камінепад.	Дуже сильний мороз; дуже сильна спека;	Сильна злива; крупний град; сильний снігопад; сильний дощ (дощ і мокрий сніг);	Сильний вітер; сильна пилова буря; сильне напалання снігу; сильна ожеледь;	Сильне (високе) хвилювання моря та на водосховищі; високий або низький рівень моря;	Високий рівень води (водопілля, паводь); сіль; схід снігових лавин; затоплення;	Падіння на Майно літотоварного літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Нерухоме майно:												
1	будівлі, споруди, приміщення	0,12	0,1	0,12	0,1	0,1	0,03	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
2	конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень	0,1	0,07	0,1	0,1	0,1	0,03	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05
3	земельні ділянки з поліпшеннями або без поліпшень	0,08	0,04	0,08	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
4	оздоблення будівель, споруд, приміщень	0,2	0,15	0,15	0,1	0,05	0,03	0,05	0,05	0,05	0,08	0,05
5	обладнання будівель, споруд, приміщень	0,15	0,1	0,1	0,1	0,05	0,03	0,05	0,05	0,1	0,1	0,05
6	Інженерне обладнання	0,08	0,12	0,1	0,05	0,04	0,03	0,03	0,08	0,1	0,1	0,02
7	Споруди	0,08	0,12	0,1	0,07	0,04	0,03	0,03	0,08	0,1	0,1	0,02
8	Передавальні пристрої	0,15	0,12	0,2	0,1	0,04	0,03	0,03	0,08	0,1	0,1	0,02
Рухоме майно:												
9	Обладнання, механізми	0,25	0,1	0,25	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
10	Спеціальна та сільськогосподарська техніка	0,2	0,07	0,2	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
11	Транспортні засоби під час зберігання на торгівельних майданчиках, експонування	0,15	0,12	0,15	0,1	0,08	0,05	0,1	0,05	0,18	0,05	0,05
12	Товари в обороті (товарні запаси)	0,25	0,15	0,2	0,1	0,08	0,05	0,05	0,08	0,05	0,08	0,05
Майно, що страхується на особливих умовах:												
13	Скляні предмети	0,15	0,1	0,2	0,05	0,1	0,1	0,12	0,12	0,1	0,1	0,05
14	Ювелірні вироби, предмети	0,2	0,2	0,3	0,05	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05

	із дорогоцінних металів, вироби з коштовних металів, коштовних та напівкоштовних каменів											
15	Грошові знаки, бланки цінних паперів, грошові знаки у вигляді монет,	0,3	0,25	0,3	0,01	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,08	0,05

16	Банкомати, платіжні термінали, засоби зчитування та обробки інформації	0,12	0,1	0,1	0,05	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05
17	Цілісні майнові комплекси	0,15	0,1	0,15	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05

3. Предметом Договору страхування, якщо це передбачене Договором страхування, можуть бути також Майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, котрі він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:

Таблиця 3

№ п/п	Види витрат, пп.2.9.1 – 2.9.6 Правил	Тариф, %
1	2.9.1. Всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню Майна, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру.	0,04
2	2.9.2. Витрати на розбирання та/або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, повторний монтаж або відновлення частин Майна.	0,035
3	2.9.3. Витрати по прибиранню, зазначеної в Договорі території, від уламків/залишків Майна, що було пошкоджене внаслідок страхового випадку.	0,03
4	2.9.4. Витрати, що поніс Страхувальник, внаслідок пошкодження (биття) скла, вітражів, дзеркал та вітрин.	0,1
5	2.9.5. Поточні/постійні витрати, які несе Страхувальник/Вигодонабувач в період перерви в процесі виробництва/господарської діяльності з метою відновити перерване виробництво/господарську діяльність.	
6	2.9.6. Інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку.	0,15

4. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, які збільшують або зменшують ймовірність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;
- вид та вартість майна;
- місцезнаходження майна;
- збитковість за останні 3 роки діяльності;
- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;

- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

5. При укладанні Договору страхування на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 4.

Таблиця 4

Строк страхування, (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

6. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №2 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування товарів в обороті/товарних запасів

1. Якщо інше не зазначено в Договорі, товари в обороті/товарні запаси (надалі – Майно) можуть бути прийняті на страхування згідно з наступними умовами:

- 1.1. «з лімітом відшкодування»;
- 1.2. «по незнижуваному залишку»;
- 1.3. «за вартістю на день інвентаризації».

2. При страхуванні Майна на умовах «з лімітом відшкодування» страхова сума встановлюється в межах максимальної вартості Майна в місці знаходження. Розмір страхового відшкодування по одному страховому випадку розраховується в межах страхової суми, встановленої по одному страховому випадку.

3. При страхуванні Майна на умовах «по незнижуваному залишку» страхова сума встановлюється в межах заставної вартості Майна в місці знаходження. При настанні страхового випадку розмір страхового відшкодування розраховується в межах різниці між страховою сумою та загальною вартістю Майна за договором застави, аналогічних за видом застрахованим (як непошкоджених, так і таких, що отримали пошкодження, але мають залишкову вартість), що залишилися на території страхування після настання страхового випадку.

4. При страхуванні Майна на умовах «за вартістю на день інвентаризації» страхова сума по Майну встановлюється в межах максимальної вартості Майна, що знаходилось в місці знаходження протягом періоду, що передує даті укладання Договору.

5. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток №3 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування грошових коштів, цінних паперів, інших цінностей

1. Якщо інше не зазначено в Договорі, страхова сума встановлюється:

- 1.1. для грошових коштів – в межах номінальної вартості;
- 1.2. для цінних паперів та інших цінностей – за погодженням Страховика та Страхувальника;

2. Якщо інше не зазначено в Договорі, при настанні страхового випадку розмір страхового відшкодування розраховується:

- 2.1. при знищенні, втраті грошових коштів, цінних паперів - в межах номінальної вартості грошових коштів;
- 2.2. при пошкодженні грошових коштів, грошових коштів, цінних паперів – на підставі експертного висновку Національного Банку України про придатність банкнот для подальшого використання з вирахуванням номінальної вартості банкнот, придатних до використання, і компенсації, отриманої за пошкоджені й ідентифіковані банкноти;
- 2.3. при пошкодженні, знищенні, втраті інших цінностей – на підставі експертного висновку.

3. На страхування не приймаються грошові кошти, що втратили ознаки платоспроможності.

4. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток №4 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування творів мистецтва, антикварних речей, експонатів виставок

1. Якщо інше не зазначено в Договорі, страхова сума встановлюється для творів мистецтва, антикварних речей, експонатів виставок (надалі – Майна) за погодженням Страховика та Страхувальника в межах вартості, підтвердженої документально.

2. Страхове відшкодування при настанні страхового випадку розраховується:

- 2.1. при пошкодженні Майна – в межах вартості робіт на відновлення, підтверджених експертною оцінкою;
- 2.2. при знищенні, втраті Майна - в межах вартості, підтвердженої експертною оцінкою;

3. Страховик не відшкодовує збитки страхувальника, завдані внаслідок:

- 3.1. зносу Майна;
- 3.2. реставраційних робіт Майна;
- 3.3. не додержання умов зберігання, експонування Майна;
- 3.4. впливу рослин, тварин
- 3.5. шахрайства третіх осіб.

4. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток №5 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування машин та обладнання

1. На страхування приймаються наступні види Майна:

1.1. Промислові машини, верстати, механізми та обладнання:

1.1.1. обладнання, механізми, включаючи промислові й енергетичні установки, виробниче і торгівельне устаткування, устаткування для енерго-, тепло- або водопостачання, приводні механізми, двигуни, вантажні підіймачі, допоміжне складське устаткування, ємності, розподільні пристрої, труби і трубопроводи, включаючи рухомі приєднувальні рукави, протипожежні засоби і установки;

1.1.2. електронне обладнання, включаючи обчислювальну, телекомунікаційну, копіювальну, розмножувальну техніку, електронно-обчислювальні машини; точну механіку й оптику: вимірювальні прилади, фото- кіно- і відеотехніка і т.п., пересувне і переносне обладнання;

1.1.3. резервуари та технологічне обладнання (апарати, трубопроводи і т.п.), яке необхідне для його використання за призначенням (вважається застрахованим за умови, що вони знаходяться в технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були зазначені в технологічному регламенті, монтажних-технологічних схемах та інших документах, що визначають технологію використання);

1.1.4. інші машини, механізми та обладнання;

1.2. фундаменти машин, верстатів, механізмів та обладнання;

1.3. запасні частини, вузли й агрегати до машин, верстатів, механізмів та обладнання;

1.4. інструменти, що використовуються у виробництві: свердла, дрилі, різці, ударні інструменти, фрези, ножі, матриці, штампи, кліше, полотна пилок і т. ін.;

1.5. елементи промислових машин, верстатів, механізмів та обладнання, що швидко зношуються: стрічки конвеєрів і транспортери, троси, валки, ланцюги, фільтри, прокладки, ремені, щітки, шланги, гусениці, і т.ін.;

1.6. витратні матеріали.

2. Страховик має право відмовитись від укладення Договору щодо страхування промислових машин, верстатів, механізмів та обладнання, що не знаходяться в робочому стані, на гарантійному або технічному обслуговуванні.

Примітка: в робочому стані вважаються промислові машини, верстати, механізми та обладнання, монтаж яких повністю завершено, проведені пусконаладжувальні роботи та підготовка до експлуатації.

3. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

3.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження Майна внаслідок наступних страхових ризиків:

3.1.1. помилок обслуговуючого персоналу при використанні та/або обслуговуванні;

3.1.2. необережних дій обслуговуючого персоналу;

3.1.3. наявності дефектів в матеріалах та конструкціях;

3.1.4. помилок при конструюванні, проектуванні, виготовленні або монтажних роботах;

3.1.5. вібрації;

3.1.6. ударних механічних навантажень, розривів тросів, ланцюгів, тощо;

3.1.7. падіння, ударної взаємодії з іншими предметами;

3.1.8. гідравлічного удару;

3.1.9. коливань тиску;

- 3.1.10. недостачі води або іншої рідини в парових котлах, подібному устаткуванні/обладнанні;
  - 3.1.11. короткого замикання;
  - 3.1.12. різкого коливання сили струму або напруги в електромережі;
  - 3.1.13. механічного перевантаження;
  - 3.1.14. заклинювання;
  - 3.1.15. попадання сторонніх предметів;
  - 3.1.16. перегріву або переохолодження;
  - 3.1.17. дії відцентрової сили,
  - 3.1.18. старіння, зношення, втоми матеріалів;
  - 3.1.19. припинення подачі води, іншої рідини, газу або електричного струму внаслідок настання страхових ризиків, зазначених в Правилах;
  - 3.1.20. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки.
- 3.2. Договір може бути укладений на випадок настання як всіх, так і окремих з перерахованих в пп.3.1.1-3.1.20 цих Умов страхових ризиків.
- 3.3. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:
- 3.3.1. помилок при конструюванні, виготовленні або монтажу, дефектів, що були відомі Страхувальнику/Вигодонабувачу до настання страхового випадку;
  - 3.3.2. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;
  - 3.3.3. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;
  - 3.3.4. утворення іржі, накипу, шлаку або інших відкладень;
  - 3.3.5. припинення подачі води, іншої рідини, газу або електричного струму не внаслідок настання страхових ризиків, зазначених в Правилах;
  - 3.3.6. дії або бездіяльності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, пусконаладжувальні, ремонтні роботи Майна;
  - 3.3.7. навмисних дій третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, пусконаладжувальні, ремонтні роботи Майна;
  - 3.3.8. грубої необережності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, пусконаладжувальні, ремонтні роботи Майна;
  - 3.3.9. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;
  - 3.3.10. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;
  - 3.3.11. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;
  - 3.3.12. дії пари води, кислот, іншої пари;
  - 3.3.13. дослідницьких, експериментальних робіт.
- 3.4. Згідно з Договором не відшкодовуються витрати Страхувальника, пов'язані з дефектами естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування і т. ін.).
4. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

**Додаток 1
до Умов добровільного страхування
машин та обладнання**

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові річні страхові тарифи

Таблиця 1

№ п/п	Види Майна	Страховий тариф, %														
		Страхові ризики														
		Помилки обслуговуючого персоналу при експлуатації або обслуговуванні, необережні дії обслуговуючого персоналу	Наявність дефектів в матеріалах та конструкціях	Помилки при конструюванні, виготовленні або монтажних роботах	Вібрація, ударні механічні навантаження, розрив тросів, ланцюгів, тощо	Падіння, ударна взаємодія з іншими предметами	Гідравлічний удар	Коливання тиску	Недостача води або іншої рідини в парових котлах, подібному устаткуванні	Коротке замикання, різке коливання сили струму або напруги в електромережі	Механічне перевантаження, заклинювання, попадання сторонніх предметів	Перегрів або переохолодження	Дія відцентрової сили	Старіння, зношення, втома матеріалів	Припинення подачі води, іншої рідини, газу або електричного струму внаслідок настання страхових випадків, зазначених в Правилах	Виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	промислові машини, верстати, механізми та обладнання	0,2	0,15	0,07	0,05	0,05	0,08	0,1	0,1	0,1	0,06	0,08	0,04	0,08	0,3	0,04
2	фундаменти машин, верстатів і обладнання	0,1	0,2	0,07	0,05	0,05	0	0	0	0	0,06	0,02	0,03	0,08	0	0,02
3	запасні частини, вузли й агрегати до машин, верстатів, обладнання	0,25	0,2	0,07	0,05	0,06	0,09	0,09	0,08	0,09	0,07	0,06	0,04	0,08	0,25	0,05
4	елементи, що швидко зношуються	0,3	0,2	0,15	0,07	0,06	0,09	0,09	0,08	0,09	0,1	0,1	0,1	0,12	0,15	0,05
5	витратні матеріали	0,3	0,2	0,15	0,07	0,06	0,09	0,09	0,08	0,09	0,1	0,1	0,1	0,12	0,15	0,05
6	інструменти	0,5	0,25	0,2	0,08	0,07	0,09	0,08	0	0,1	0,1	0,09	0,08	0,09	0,09	0,06
7	інші машини, механізми та обладнання	0,2	0,15	0,07	0,05	0,05	0,08	0,1	0,1	0,1	0,06	0,08	0,04	0,08	0,3	0,04

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;
  - вид та вартість майна;
  - місцезнаходження майна;
  - збитковість за останні 3 роки діяльності;
  - вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
  - інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.
3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №6 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування електронного обладнання

1. На страхування приймаються наступні види Майна:
  - 1.1. копіювальна, розмножувальна, обчислювальна, телекомунікаційна техніка і таке інше;
  - 1.2. точна механіка та оптика: вимірювальні прилади, фото-, кіно- та відеотехніка і таке інше;
  - 1.3. запасні частини до електронного обладнання;
  - 1.4. пересувне та переносне обладнання, що використовується разом з електронним обладнанням, що приймається на страхування;
  - 1.5. носії інформації, що використовуються електронним обладнанням, яке приймається на страхування;
  - 1.6. зовнішні/внутрішні лінії зв'язку, кабельні мережі, зовнішні антени, щогли і таке інше обладнання, що використовується для роботи електронного обладнанням, яке приймається на страхування;
  - 1.7. комунікації, що використовуються для роботи електронного обладнанням, що приймається на страхування;
  - 1.8. інші види електронного обладнання, що знаходиться у робочому стані, на гарантійному або технічному обслуговуванні.
2. Умовами Договору може передбачатись відшкодування витрат на:
  - 2.1. терміновий відновлювальний ремонт пошкодженого Майна;
  - 2.2. термінову доставку матеріалів та запасних частин, необхідних для відновлювального ремонту Майна;
3. На страхування не приймаються наступні види Майна, якщо інше не передбачено Договором:
  - 3.1. Майно, що підлягає періодичній заміні: стрічки, плівки, папір, картриджі, і т.ін.;
  - 3.2. Майно, що має високий ступінь зносу: лампи накаливання, джерела випромінювання, запобіжники, фільтри, прокладки, ремені та інше майно, що має високий ступінь зносу;
  - 3.3. витратні матеріали;
4. Страховик має право відмовитись від укладення Договору щодо страхування електронного обладнання, що не знаходиться в робочому стані, на гарантійному або технічному обслуговуванні.

Примітка: в робочому стані вважається електронне обладнання, монтаж якого повністю завершено, проведені пусконаладжувальні роботи та підготовка до експлуатації.

5. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

- 5.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження Майна внаслідок наступних страхових ризиків:
  - 5.1.1. помилок обслуговуючого персоналу при використанні та/або обслуговуванні;
  - 5.1.2. необережних дій обслуговуючого персоналу;
  - 5.1.3. короткого замикання;
  - 5.1.4. різкого коливання сили струму або напруги в електромережі;
  - 5.1.5. впливу індукційних струмів;
  - 5.1.6. наявності дефектів в матеріалах;
  - 5.1.7. помилок при конструюванні, проектуванні, виготовленні або монтажних роботах;
  - 5.1.8. раптового припинення подачі електроенергії;
  - 5.1.9. проведення дослідницьких, експериментальних робіт;
  - 5.1.10. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем, систем безпеки, систем підтримки температурного режиму, систем підтримки режиму вологості.
- 5.2. Договір може бути укладений на випадок настання як всіх, так і окремих з перерахованих в пп. 5.1.1-5.1.10 цих Умов страхових ризиків.
- 5.3. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:
  - 5.3.1. помилок при конструюванні, виготовленні або монтажу, дефектів, що були відомі Страхувальнику/Вигодонабувачу до настання страхового випадку;
  - 5.3.2. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;

5.3.3. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;

5.3.4. утворення іржі, накипу, шлаку або інших відкладень;

5.3.5. припинення подачі електричного струму не внаслідок настання страхових ризиків, зазначених в Правилах;

5.3.6. дії або бездіяльності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, пусконалагоджувальні, ремонтні роботи Майна;

5.3.7. навмисних дій третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, пусконалагоджувальні, ремонтні роботи Майна;

5.3.8. грубої необережності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, пусконалагоджувальні, ремонтні роботи Майна;

5.3.9. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

5.3.10. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

5.3.11. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

5.3.12. дії пари води, кислот, іншої пари;

5.3.13. дослідницьких, експериментальних робіт.

5.4. Згідно з Договором не відшкодовуються витрати Страхувальника, пов'язані з дефектами естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування і т. ін.).

6. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

**Додаток 1
до Умов добровільного страхування
електронного обладнання**

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові річні страхові тарифи

Таблиця 1

№ п/п	Види Майна	Страховий тариф, %									
		Страхові ризики									
		Помилки обслуговуючого персоналу при використанні та/або обслуговуванні	Необережні дії обслуговуючого персоналу	Коротке замикання	Різне колювання сили струму або напруги в електромережі	Вплив індукційних струмів	Наявність дефектів в матеріалах	Помилки при конструюванні, проектуванні, виготовленні або монтажних роботах	Раптове припинення подачі електроенергії	Проведення дослідницьких, експериментальних робіт	Вихід з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем, систем безпеки, систем підтримки температурного режиму, систем підтримки режиму вологості
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	копіювальна, розмножувальна, обчислювальна, телекомунікаційна техніка і таке інше	0,2	0,15	0,07	0,05	0,05	0,08	0,1	0,1	0,1	0,06
2	точна механіка та оптика: вимірювальні прилади, фото-, кіно- та відеотехніка і таке інше;	0,1	0,2	0,07	0,05	0,05	0	0	0	0	0,06
3	запасні частини до електронного обладнання;	0,25	0,2	0,07	0,05	0,06	0,09	0,09	0,08	0,09	0,07
4	пересувне та переносне обладнання, що використовується разом з електронним обладнанням, що приймається на страхування;	0,3	0,2	0,15	0,07	0,06	0,09	0,09	0,08	0,09	0,1
5	носії інформації, що використовуються електронним обладнанням, яке приймається на страхування;	0,3	0,2	0,15	0,07	0,06	0,09	0,09	0,08	0,09	0,1
6	зовнішні/внутрішні лінії зв'язку, кабельні мережі, зовнішні антени, щогли і таке інше обладнання, що використовується для роботи електронного обладнання, яке приймається на страхування; комунікації, що використовуються для роботи електронного обладнання, що приймається на страхування;	0,5	0,25	0,2	0,08	0,07	0,09	0,08	0	0,1	0,1
7	інші види електронного обладнання	0,2	0,15	0,07	0,05	0,05	0,08	0,1	0,1	0,1	0,06

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;
- вид та вартість майна;
- місцезнаходження майна;
- збитковість за останні 3 роки діяльності;
- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №7 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування скла, скляних елементів будівель, споруд

1. На страхування приймаються наступні види Майна:

- 1.1. зовнішнє скляне оздоблення будівель, споруд;
- 1.2. скляні елементи даху будівель, споруд;
- 1.3. скляні елементи, скляні деталі ліхтарів;
- 1.4. вітражі;
- 1.5. скляні елементи, скляні деталі вивісок, рекламного обладнання;
- 1.6. скло, скляні елементи, скляні деталі вітрин;
- 1.7. скло дверей, вікон;
- 1.8. скляні елементи внутрішнього оздоблення;
- 1.9. інші скляні елементи будівель, споруд;

2. Умовами Договору може передбачатись відшкодування витрат на:

- 2.1. тимчасову заміну пошкодженого/знищеного Майна іншим склом, іншими матеріалами, тощо, у випадку неможливості термінової заміни Майном, аналогічному пошкодженому/знищеному;
- 2.2. монтаж, демонтаж елементів, деталей, що перешкоджають заміні пошкодженого/знищеного Майна;
- 2.3. оренду/купівлю, монтаж риштувань для відновлення пошкодженого/знищеного Майна;
- 2.4. фарбування, розпис, гравірування, покриття плівкою або лаком, протравлення та сонцезахисну обробку відновленого Майна;

3. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

3.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження, биття Майна внаслідок страхових ризиків, передбачених Договором.

3.2. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження, биття Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

- 3.2.1. нагрівання Майна нагрівальними приладами, рідинами;
- 3.2.2. розміщення опалювальних, нагрівальних приладів від Майна, на відстані, меншій 30 см;
- 3.2.3. звільнення будівель, споруд, приміщень, в яких знаходиться Майно, на строк, більший 30-ти календарних днів;
- 3.2.4. транспортування Майна;
- 3.2.5. здійснення відновлювального ремонту Майна;
- 3.2.6. помилок при конструюванні, виготовленні або монтажу, дефектів, що були відомі Страхувальнику/Вигодонабувачу до настання страхового випадку;
- 3.2.7. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;
- 3.2.8. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;
- 3.2.9. дії або бездіяльності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, ремонтні роботи Майна;
- 3.2.10. навмисних дій третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, ремонтні роботи Майна;
- 3.2.11. грубої необережності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, ремонтні роботи Майна;
- 3.2.12. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;
- 3.2.13. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;
- 3.2.14. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку.

3.3. Згідно з Договором не відшкодовуються витрати Страхувальника, пов'язані з дефектами естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування і т. ін.).

4. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток 1
до Умов добровільного страхування
скла, скляних елементів будівель, споруд

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базовий річний страховий тариф – 1,05%;

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;
- вид та вартість майна;
- місцезнаходження майна;
- збитковість за останні 3 роки діяльності;
- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 1.

Таблиця 1

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №8 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування майна в холодильних, морозильних камерах

1. На страхування приймаються наступні види Майна:

- 1.1. заморожені, охолоджені, свіжі продукти харчування;
- 1.2. інші продукти харчування, зберігання яких потребує спеціального температурного режиму;
- 1.3. інше майно, зберігання якого потребує спеціального температурного режиму.

2. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

2.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження, псування Майна внаслідок:

- 2.1.1. помилок обслуговуючого персоналу при використанні та/або обслуговуванні холодильних, морозильних камер;
- 2.1.2. необережних дій обслуговуючого персоналу;
- 2.1.3. короткого замикання в холодильних, морозильних камерах;
- 2.1.4. різкого коливання сили струму або напруги в електромережі;
- 2.1.5. несправності приладів управління, контролю, систем безпеки холодильних, морозильних камер;
- 2.1.6. наявності дефектів в холодильних, морозильних камерах;
- 2.1.7. помилок при конструюванні, проектуванні, виготовленні, монтажних роботах холодильних, морозильних камер;

2.1.8. раптового припинення подачі електроенергії.

2.2. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

2.2.1. помилок при конструюванні, виготовленні або монтажу, дефектів холодильних, морозильних камер, що були відомі Страхувальнику/Вигодонабувачу до настання страхового випадку;

2.2.7. використання холодильних, морозильних камер працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;

2.2.8. використання холодильних, морозильних камер працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;

2.2.9. дії або бездіяльності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, ремонтні роботи холодильних, морозильних камер;

2.2.10. навмисних дій третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, ремонтні роботи холодильних, морозильних камер;

2.2.11. грубої необережності третіх осіб, що виконують будівельні, монтажні, ремонтні роботи холодильних, морозильних камер;

2.2.12. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.13. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.14. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.15. дії пари води, кислот, іншої пари;

2.2.16. утворення іржі, шлаку або інших відкладень;

2.2.17. припинення подачі електричного струму не внаслідок настання страхових ризиків, зазначених в Правилах;

2.2.18. зносу холодильних, морозильних камер;

2.2.19. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність інші особи по договорах постачання, ремонту, гарантії, холодильних, морозильних камер та їх обладнання;

2.2.20. не додержання вимог інструкцій з використання холодильної, морозильної камери;

2.2.21. не додержання вимог інструкцій, нормативних документів зі зберігання Майна у холодильних, морозильних камерах;

2.2.22. не забезпечення технічного обслуговування холодильної, морозильної камери;

2.2.23. не забезпечення контролю роботи холодильної, морозильної камери.

2.3. Період очікування - це період часу, протягом якого Майно, що зберігається в холодильних, морозильних камерах, не псується, не втрачає споживчі властивості після припинення роботи холодильних, морозильних камер або їх обладнання.

2.4. Періоду очікування починається з моменту настання страхових ризиків, зазначених в пп.2.1.1-2.1.8 цих Умов, та припинення роботи холодильної, морозильної камери. Страховик не відшкодовує збитки Страхувальника/Вигодонабувача, завдані внаслідок не додержання температурного режиму в холодильній, морозильній камері протягом періоду очікування. Страховик відшкодовує збитки Страхувальника/Вигодонабувача, завдані внаслідок не додержання температурного режиму в холодильній, морозильній камері протягом періоду очікування у випадку, коли до холодильної, морозильної камери потрапив холодоагент.

3. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток 1
до Умов добровільного страхування
майна в холодильних, морозильних камерах
СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові річні страхові тарифи

Таблиця 1

п/п	Види Майна	Помилки обслуговуючого персоналу при використанні та/або обслуговуванні холодильних, морозильних камер;	Необережні дії обслуговуючого персоналу;	Коротке замикання в холодильних, морозильних камерах;	Різке коливання сили струму або напруги в електромережі;	Несправність приладів управління, контролю, систем безпеки холодильних, морозильних камер	Наявність дефектів в холодильних, морозильних камерах	Помилки при конструюванні, проектуванні, виготовленні, монтажних роботах холодильних, морозильних камер	Раптове припинення подачі електроенергії
1	заморожені, охолоджені, свіжі продукти харчування	0,2	0,15	0,07	0,05	0,05	0,08	0,1	0,1
2	інші продукти харчування, зберігання яких потребує спеціального температурного режиму	0,1	0,2	0,07	0,05	0,05	0	0	0
3	інше майно, зберігання якого потребує спеціального температурного режиму	0,25	0,2	0,07	0,05	0,06	0,09	0,09	0,08

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;
- вид та вартість майна;
- місцезнаходження майна;
- збитковість за останні 3 роки діяльності;
- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №9 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування спеціальних машин, обладнання спеціальних машин

1. На страхування приймаються спеціальні машини, обладнання спеціальних машин;

2. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

2.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження Майна внаслідок страхових ризиків:

2.1.1. наїзду на Майно наземних транспортних засобів;

2.1.2. зіткнення Майна з нерухомими або рухомими предметами;

2.1.3. падіння на Майно будь-яких предметів чи їх уламків, дерев та інших випадкових подій;

2.1.4. перекидання Майна;

2.2. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

2.2.1. транспортування Майна;

2.2.2. переміщення Майна дорогами загального користування;

2.2.3. використання витратних, паливно-мастильних матеріалів;

2.2.4. зносу;

2.2.5. здійснення відновлювального ремонту Майна;

2.2.6. помилок при конструюванні, виготовленні або монтажу дефектів, що були відомі Страхувальнику/Вигодонабувачу до настання страхового випадку;

2.2.7. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність інші особи по договорах постачання, ремонту, гарантії;

2.2.8. не додержання вимог інструкцій з використання, техніки безпеки, інших нормативних документів;

2.2.9. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;

2.2.10. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;

2.2.11. дії або бездіяльності третіх осіб, що виконують монтажні, ремонтні роботи Майна;

2.2.12. навмисних дій третіх осіб, що виконують монтажні, ремонтні роботи Майна;

2.2.13. грубої необережності третіх осіб, що виконують монтажні, ремонтні роботи Майна;

2.2.14. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.15. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.16. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку.

3. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток 1
до Умов добровільного страхування
спеціальних машин, обладнання спеціальних машин

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базовий річний страховий тариф по страхових ризиках:
  - 1.1. наїзд на Майно наземних транспортних засобів – 0,2%;
  - 1.2. зіткнення Майна з нерухомими або рухомими предметами – 0,15%;
  - 1.3. падіння на Майно будь-яких предметів чи їх уламків, дерев та інших випадкових подій – 0,1%;
  - 1.4. перекидання Майна – 0,25%;
2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:
  - вид підприємства, діяльності;
  - вид та вартість майна;
  - місцезнаходження майна;
  - збитковість за останні 3 роки діяльності;
  - вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
  - інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.
3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №10 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування будівельно-монтажних робіт

1. На страхування приймаються наступні види Майна:

- 1.1. спеціальні машини, обладнання спеціальних машин;
- 1.2. рухоме майно в місці здійснення будівельно-монтажних робіт;
- 1.3. нерухоме майно в місці здійснення будівельно-монтажних робіт;
- 1.4. майно, що будується;
- 1.5. майно, що монтується;
- 1.6. майно, відносно якого здійснюються пусконаладжувальні роботи;

2. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

2.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження, втрати Майна внаслідок наступних страхових ризиків:

- 2.1.1. наїзду на Майно наземних транспортних засобів;
- 2.1.2. зіткнення Майна з нерухомими або рухомими предметами;
- 2.1.3. зіткнення з Майном засобів водного транспорту;
- 2.1.4. перекидання Майна;
- 2.1.5. помилок та упущень працівників, що здійснюють будівельно-монтажні роботи;
- 2.1.6. помилок та упущень працівників, що здійснюють пусконаладжувальні роботи;
- 2.1.7. страхових ризиків, зазначених в пп.3.1.1-3.1.11 Правил;
- 2.1.8. страхових ризиків, зазначених в пп.3.1.1-3.1.20 Додатку №5 до Правил.

2.2. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

- 2.2.1. транспортування Майна;
- 2.2.2. переміщення Майна дорогами загального користування;
- 2.2.3. використання витратних, паливно-мастильних матеріалів;
- 2.2.4. зносу;
- 2.2.5. здійснення відновлювального ремонту Майна;
- 2.2.6. помилок при конструюванні, виготовленні або монтажу, дефектів, що були відомі

Страхувальнику/Вигодонабувачу до настання страхового випадку;

2.2.7. помилок та упущень, за які несуть відповідальність інші особи по договорах постачання, ремонту, гарантії;

2.2.8. не додержання вимог інструкцій з використання, техніки безпеки, інших нормативних документів;

2.2.9. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим)

Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;

2.2.10. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим)

Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;

2.2.11. дії або бездіяльності третіх осіб, що виконують монтажні, ремонтні роботи Майна;

2.2.12. навмисних дій третіх осіб, що виконують монтажні, ремонтні роботи Майна;

2.2.13. грубої необережності третіх осіб, що виконують монтажні, ремонтні роботи Майна;

2.2.14. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.15. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.16. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.17. порушення Державних будівельних норм;

2.2.18. порушення Кодексу цивільного захисту України;

2.2.19. порушення Державних стандартів України з проектування, будівництва, монтажу, пусконаладжувальних робіт.

3. Порядок визначення розмірів страхових сум

3.1. Страхова сума визначається за згодою між Страховиком і Страхувальником:

3.1.1. для спеціальних машин, обладнання спеціальних машин в межах дійсної/балансової/ринкової вартості/вартості відтворення/заявленої вартості;

3.3.2. для рухомого майна в місці здійснення будівельно-монтажних робіт в межах дійсної/балансової/ринкової вартості/вартості відтворення/заявленої вартості;

3.3.3. для нерухомого майна в місці здійснення будівельно-монтажних робіт в межах дійсної/балансової/ринкової вартості/вартості відтворення/заявленої вартості;

3.3.4. для майна, що будується, в межах кошторису на будівництво;

3.3.5. для майна, що монтується, в межах кошторису на монтаж;

3.3.6. для майна, відносно якого здійснюються пусконаладжувальні роботи, в межах вартості побудованого майна/змонтованого майна.

4. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток 1
до Умов добровільного страхування
будівельно-монтажних робіт

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базовий річний страховий тариф по страхових ризиках:

1.1. наїзд на Майно наземних транспортних засобів – 0,2%;

1.2. зіткнення Майна з нерухомими або рухомими предметами – 0,15%;

1.3. зіткнення з Майном засобів водного транспорту - 0,15%;

1.3. падіння на Майно будь-яких предметів чи їх уламків, дерев та інших випадкових подій – 0,1%;

1.4. перекидання Майна – 0,25%;

1.5. помилки та упущення працівників, що здійснюють будівельно-монтажні роботи – 0,15%;

1.6. помилки та упущення працівників, що здійснюють пусконаладжувальні роботи – 0,15%.

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;

- вид та вартість майна;

- місцезнаходження майна;

- збитковість за останні 3 роки діяльності;

- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;

- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №11 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування земельних ділянок

1. На страхування приймаються земельні ділянки;

2. Страхові випадки. Страхові ризики. Виключення із страхових випадків

2.1. Страховим випадком є знищення, пошкодження Майна внаслідок страхових ризиків:

2.1.1. викиду забруднюючих речовин;

2.1.2. змін у структурі рельєфу;

2.1.3. змін у материнській породі;

2.1.4. змін у гідрологічному режимі внаслідок проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт;

2.1.5. страхових ризиків, зазначених в пп.3.1.1-3.1.11 Правил.

2.2. Не визнаються страховими випадками (знищення, пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

2.2.1. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача, які не мали відповідної підготовки та відповідної кваліфікації;

2.2.2. використання Майна працівниками або особами, що діяли за дорученням (усним або письмовим) Страхувальника/Вигодонабувача в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння;

2.2.3. навмисних дій третіх осіб;

2.2.4. рекультивациі Майна;

2.2.5. відновлення деградованого Майна;

2.2.6. грубої необережності третіх осіб;

2.2.7. дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.8. навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

2.2.9. грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку.

3. Якщо Договором не передбачено інше, то по відношенню до цих Умов в усьому іншому діють Правила добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція).

Додаток 1
до Умов добровільного страхування
земельних ділянок

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базовий річний страховий тариф по страхових ризиках:

1.1. викид забруднюючих речовин – 0,1%;

1.2. зміни у структурі рельєфу – 0,15%;

1.3. зміни у материнській породі – 0,1%;

1.4. зміни у гідрологічному режимі внаслідок проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт – 0,2%;

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;

- вид та вартість майна;

- місцезнаходження майна;

- збитковість за останні 3 роки діяльності;

- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;

- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 70% в структурі вищенаведених тарифів.

Додаток №12 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)) (нова редакція)

Умови добровільного страхування електронної техніки

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Умови добровільного страхування електронної техніки» (надалі – Умови) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування», норм цивільного та іншого законодавства України.

1.2. На підставі цих Умов, Договорів добровільного страхування електронної техніки (надалі – Договори) Страховик здійснює добровільне страхування електронної техніки юридичних та фізичних осіб (надалі – Майна) від страхових ризиків, зазначених в Договорі.

1.3. Ці Умови регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником у сфері страхування майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, пов'язаних з володінням, користуванням, розпорядженням Майном на випадок завдання збитків внаслідок пошкодження, знищення, втрати Майна фізичної або юридичної особи - Страхувальника при настанні визначених Договором страхових випадків.

1.4. У разі невідповідності окремих положень цих Умов нормам законодавства України, в тому числі внаслідок внесення змін до законів України, такі окремі положення перестають діяти. У Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Умов не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування.

1.5. Терміни, що використовуються в цих Умовах:

1.5.1. **Забруднюючі речовини** – речовини, забруднюючі навколишнє природне середовище, тверді суспензії (пил, зола, дим), оксиди вуглецю, азоту, сірки, вуглеводні, аміак, оксиди і солі важких металів.

1.5.3. **Вартість** – еквівалент цінності Майна, виражений у ймовірній сумі грошей:

1.5.3.1. **балансова вартість** - вартість, за якою Майно відображається в бухгалтерському обліку суб'єкта господарювання на момент укладання Договору або настання страхового випадку;

1.5.3.2. **дійсна вартість** (дійсна вартість майна для цілей страхування) - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість Майна, визначені відповідно до умов Договору;

1.5.3.3. **ринкова вартість Майна** - вартість, за яку можливе відчуження Майна на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу;

1.5.3.4. **вартість відтворення Майна** - визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення/придбання в сучасних умовах нового об'єкта майна, який є ідентичним Майну.

1.5.6. **Вибух** – швидкоплинний фізичний і (або) хімічний процес вивільнення великої кількості енергії (в тому числі теплової) за короткий проміжок часу, внаслідок якого виникає ударна хвиля (імпульс тиску), спроможна розповсюджуватися і руйнувати.

1.5.7. **Вигодонабувач** – особа, на користь якої укладено Договір, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку та яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

1.5.8. **Відшкодування шкоди, заподіяної майну** - відшкодування її в натурі (передати річ того ж роду і такої ж якості, полагодити пошкоджену річ тощо) або відшкодування завданих збитків у повному обсязі. Розмір збитків, що підлягають відшкодуванню, визначається відповідно до вартості втраченого Майна на момент настання страхового випадку або виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженого Майна.

1.5.9. **Договір страхування** - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі Страхувальником, на користь якої укладено Договір, (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору.

1.5.12. **Знищення майна** – доведення Майна до повної непридатності для використання за його цільовим призначенням. Внаслідок знищення Майно перестає існувати або повністю втрачає цінність. Під втратою цінності Майна треба розуміти випадки, коли Майно фізично не перестає існувати але стає повністю непридатним для використання.

1.5.13. **Знос (знецінення)** - втрата вартості Майна порівняно з вартістю нового майна. Поділяється на:

1.5.13.1. **фізичний знос** - знос, зумовлений частковою або повною втратою первісних технічних та технологічних якостей Майна;

1.5.13.2. **функціональний знос** - знос, зумовлений частковою або повною втратою первісних функціональних/споживчих характеристик Майна;

1.5.13.3. **економічний (зовнішній) знос** - знос, зумовлений впливом соціально-економічних, екологічних та інших факторів на Майно.

1.5.14. **Істотний недолік** - недолік, що робить неможливим чи недопустимим використання Майна відповідно до його цільового призначення, виник з вини виробника/продавця/виконавця, після його усунення проявляється знову з незалежних від споживача причин і при цьому наділений однією з нижченаведених ознак:

1.5.14.1. істотний недолік взагалі не може бути усунутий;

1.5.14.2. істотний недолік робить Майно суттєво іншим.

1.5.15. **Електронна техніка** – пристрій/прилад, виготовлений з використанням електронних компонентів, принцип дії яких забезпечує електрика. Будь-яка електронна техніка складається з наступних елементів (надалі – частина/частини Майна):

- деталь (частина пристрою/приладу, виготовлена із однорідного по найменуванню та марці матеріалу без використання складальних операцій);

- складальна одиниця (окрема функціональна частина пристрою/приладу, отримана складальними операціями з простіших елементів. Складальні одиниці складають з окремих деталей);

- комплекс (пристрій/прилад, що складається з двох або більше окремих пристроїв/приладів, не з'єднаних виробником, призначених для виконання взаємопов'язаних експлуатаційних функцій);

- комплект (додаткові, не з'єднані з основним пристроєм/приладом окремі складові частини пристрою/приладу, не з'єднані виробником складальними операціями, призначені для виконання загальних експлуатаційних призначень експлуатаційного характеру, які мають допоміжний характер і входять у перелік обов'язкового постачання виробником).

1.5.16. **Конструктивне повне знищення** - випадок, коли витрати на ремонт та відновлення Майна дорівнюють або перевищують 75% від вартості Майна, якщо інше не передбачено Договором.

1.5.17. **Літаючий апарат** — пристрій для польотів в атмосфері або космічному просторі. Бувають пілотовані та безпілотні.

1.5.18. **Майно** - особливий об'єкт, вважаються Майном окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

1.5.19. **Майнові права** - будь-які права, пов'язані з майном, відмінні від права власності, у тому числі права, які є складовими частинами права власності (права володіння, розпорядження, користування).

1.5.20. **Майновий інтерес** - правомірний інтерес фізичної або юридичної особи, пов'язаний з правом власності, іншими речовими (майновими) правами й зобов'язаннями.

1.5.21. **Належна якість майна** - властивість Майна, що відповідає вимогам, встановленим нормативно-правовими актами, умовам договору зі споживачем.

1.5.22. **Недолік** - будь-яка невідповідність Майна вимогам нормативно-правових актів, умовам договорів або вимогам, що пред'являються до Майна, а також інформації про Майно, наданій виробником/виконавцем/продавцем.

1.5.23. **Непрямий збиток** - додаткові витрати, що у випадку знищення/втрати Майна перевищують реальну вартість знищеного/втраченого Майна, а в випадку його пошкодження перевищують межу необхідних витрат на відновлення.

1.5.24. **Несправність (несправний стан)** - стан Майна, коли Майно не відповідає хоча б одній з вимог нормативно-технічної та/або конструкторської/проектної документації, Майно нездатне виконувати хоч би одну із заданих функцій.

1.5.25. **Падіння літаючого апарату** – пошкодження, знищення Майна внаслідок падіння на Майно пілотованого/не пілотованого літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату.

1.5.26. **Повне страхування** - страхування Майна в повному обсязі за його дійсною вартістю.

1.5.27. **Пожежа** – неконтрольований процес горіння, пошкодження або знищення вогнем Майна, під час якого виникають чинники, небезпечні для істот та навколишнього природного середовища, продукти горіння:

- дим в результаті пожежі;
- сажа в результаті пожежі;
- корозійний газ (виділення газу, здатного завдати шкоди Майну, що виникло внаслідок раптового і несподіваного нагрівання полімерних матеріалів).

1.5.28. **Пожежогасіння** – комплекс заходів, спрямованих на ліквідацію пожежі. Припинення пожежі досягається застосуванням засобів гасіння пожеж, вогнегасних речовин і їх носіїв.

1.5.29. **Пошкодження димом, сажею, корозійним газом** - безпосереднє знищення або пошкодження Майна продуктами горіння.

1.5.30. **Пошкодження майна** – погіршення якості, зменшення цінності речі або доведення речі на якийсь час до непридатного для використання за її цільовим призначенням стану.

1.5.31. **Право вимоги** – це право Страховика вимагати від осіб, відповідальних за завданий збиток, відшкодування йому фактичних витрат в розмірі сплаченого страхового відшкодування та інших затрат Страховика, пов'язаних з настанням страхового випадку.

1.5.32. **Прямий збиток** – визначається в межах реальної вартості знищеного/втраченого Майна на момент настання страхового випадку або вартості виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженого Майна.

1.5.33. **Пошкодження водою та/або рідинами** – пошкодження або знищення Майна:

1.5.33.1. водою та/або рідинами, що раптово і непередбачувано витекли з труб, установок, резервуарів і сховищ, у тому числі в результаті аварії водопровідних, каналізаційних і опалювальних систем;

1.5.33.2. водою та/або рідинами із систем пожежогасіння внаслідок раптового, непередбаченого, спонтанного спрацювання систем пожежогасіння.

1.5.34. **Протиправні дії третіх осіб:**

1.5.34.1. **Крадіжка** - таємне викрадення чужого Майна, може бути поєднане з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна. Проникнення у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна може відбуватись:

1.5.34.1.1. з використанням відмичок, підроблених ключів, інших технічних засобів;

1.5.34.1.2. звичайним шляхом з таємним знаходженням в такому місці до його зачинення і подальшим використанням відмичок, підроблених ключів, інших засобів при виході з нього;

1.5.34.1.3. шляхом злому конструктивних елементів будівель і приміщень, де знаходиться Майно;

1.5.34.1.4. шляхом злому конструктивних елементів обладнання, яке використовується для зберігання Майна;

Примітка 1: підробленими визнаються ключі, виготовлені особою (або за її дорученням, з її відома), яка не мала законного права на розпорядження ними.

Примітка 2: на місці крадіжки можуть залишитись сліди від знарядь злому, інструментів, виробничих механізмів, а також замків, замкальних пристроїв, пломб, тощо. Під зломом слід розуміти повне або часткове руйнування замкального пристрою, замка, пломби, дверей, вікна, стіни, стелі, підлоги, дверцят шафи, сейфа з метою проникнення до закритого сховища, жилого й нежилого приміщення, шафи, сейфа, місця знаходження Майна.

1.5.34.2. **Грабіж** - відкрите викрадення чужого Майна, поєднане з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства; може бути поєднане з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище.

1.5.34.3. **Розбій** - напад з метою заволодіння чужим Майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства; може бути поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище; може бути поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень.

1.5.34.4. **Шахрайство** - заволодіння чужим Майном або придбання права на Майно шляхом обману чи зловживання довірою. Може бути поєднане з незаконними операціями з використанням електронно-обчислювальної техніки.

1.5.34.5. **Умисне знищення або пошкодження Майна** - діяння, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки. Під умислом розуміється усвідомлення особою суспільної небезпеки дій, що вона вчиняє. Умисел може бути прямим і непрямим. Прямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно

небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і бажала їх настання. Непрямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і хоча не бажала, але свідомо припускала їх настання.

1.5.34.5.1. **підпал** – умисне знищення або пошкодження Майна вогнем;

1.5.34.5.2. **підрив** – це застосування речовини чи газу миттєвого спалаху з раптовим викидом руйнівних сил, які знищують або пошкоджують Майно.

1.5.34.6. **Групове порушення громадського порядку** - організація групових дій, що призвели до грубого порушення громадського порядку або суттєвого порушення роботи транспорту, підприємства, установи чи організації, а також активна участь у таких діях.

1.5.34.7. **Масові заворушення** - заворушення, що супроводжуються насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя, а також активна участь у масових заворушеннях. Можуть призвести до загибелі людей або до інших тяжких наслідків.

1.5.34.8. **Хуліганство** - грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом. Може бути вчинене із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень.

1.5.34.9. **Терористичний акт** - застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою. Може призвести до загибелі людини.

1.5.34.10. **Протиправними діями**, також, визнаються інші діяння, визначені Кримінальним кодексом України або Кодексом України про адміністративні правопорушення, в результаті яких пошкоджено, втрачено або знищено Майно.

1.5.35. **Стихійне лихо (явище)** – це надзвичайне природне явище, що діє з великою руйнівною силою, завдає значної шкоди району, в якому відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення. Поділяються на:

1.5.35.1. Геофізичне:

1.5.35.1.1. **землетрус** – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантії, що викликають коливання земної поверхні, деформацію в земній корі, пошкодження, знищення Майна.

1.5.35.2. Геологічні:

1.5.35.2.1. **виверження грязьового вулкану** – надходження на поверхню рідкої глини, газу, іноді викидами уламків, пливки нафти;

1.5.35.2.2. **зсув** - це зміщення вниз по укосу під дією сил тяжіння великих ґрунтових мас, що формують схили гір, річок, озерних та морських терас;

1.5.35.2.3. **обвал або осип** - це відрив і катастрофічне падіння великих мас гірських порід, їх дроблення і скочування з круч, урвищ та схилів внаслідок послаблення зв'язаності гірських порід під дією процесів вивітрювання, підмиву, розчинення та дії сил тяжіння; осип - це нагромадження щебню чи ґрунту біля підніжжя схилів;

1.5.35.2.4. **осідання (провалля) земної поверхні, карстове провалля** – осідання ґрунту, пов'язане з ущільненням ґрунту, зміною рівня ґрунтових вод, обрушенням карстових пустот, підземних виробок корисних копалин, вигоранням торф'яних покладів;

1.5.35.2.5. **підвищення рівня ґрунтових вод (підтоплення)** - процес, що виявляється під дією техногенних і, частково, природних факторів, при якому в результаті порушення водного режиму і балансу території за розрахунковий період часу відбувається підвищення рівня ґрунтових вод;

1.5.35.2.6. **каменепад** — обрушення великих кам'яних брил, уламків порід і просто вільне падіння каменів на гірських схилах під дією сили тяжіння.

1.5.35.3. Метеорологічні, пов'язані з атмосферними опадами:

1.5.35.3.1. **сильна злива** - кількість опадів 30 мм і більше, тривалістю 1 година і менше;

1.5.35.3.2. **крупний град** – град діаметром 20 мм і більше;

1.5.35.3.3. **сильний снігопад** - кількість опадів 20 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше;

1.5.35.3.4. **сильний дощ (дощ і мокрий сніг)** - кількість опадів 50 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше; для гірських районів 30 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше.

1.5.35.4. Метеорологічні температурні:

1.5.35.4.1. **дуже сильний мороз** – температура повітря мінус 30° С і нижче;

1.5.35.4.2. **дуже сильна спека** – температура повітря 35° С і вище.

1.5.35.5. Метеорологічні, інші:

1.5.35.5.1. **сильний вітер** – вітер швидкістю 25 м/с і більше, охоплюючи шквали та смерчі;

1.5.35.5.2. **сильна пилова буря** – пилова буря зі швидкістю вітру 15 м/с і більше, тривалістю 12 годин і більше;

1.5.35.5.3. **сильне налипання снігу** – утворення шару мокрого замерзлого снігу на деревах, стовбурах, дротах електромереж, тощо, діаметром 35 мм і більше;

1.5.35.5.4. **сильна ожеледь** - утворення шару льоду на деревах, дротах електромереж тощо діаметром 20 мм і більше.

1.5.35.6. Гідрологічні морські:

1.5.35.6.1. **сильне (високе) хвилювання моря та на водосховищі** – висота хвиль до 10 м;

1.5.35.6.2. **високий або низький рівень моря** – затоплення, пошкодження або знищення Майна в прибережній зоні.

1.5.35.7. Гідрологічні поверхневих вод:

1.5.35.7.1. **високий рівень води (водопілля, паводь)** – проникнення води на земельну ділянку внаслідок сезонного або раптового підвищення рівня води у водоймах, що спричинено таненням снігу, льодовиків, випаданням великої кількості опадів, утворенням крижаних заторів, вітровим нагоном, обвалом у русло рік гірських порід, що перешкоджають нормальному стоку води;

1.5.35.7.2. **сель** – це паводки з великою концентрацією ґрунту, мінеральних частин, каміння, уламків гірських порід;

1.5.35.7.3. **схід снігових лавин** - швидкий рух зі схилів гір вниз великих снігових мас через дію гравітаційної сили;

1.5.35.7.4. **затоплення** - тимчасове покриття території водою під час повені чи паводка, а також затоплення, спричинені гірськими потоками, морськими згінно-нагінними явищами, за винятком затоплення зворотними водами.

1.5.36. **Страхове свідоцтво (поліс, сертифікат)** - документ, що є формою Договору та свідчить про укладання Договору.

1.5.37. **Страховання в частці** - страхування Майна на неповну вартість. Страховик відшкодовує збитки в сумі, пропорційній відношенню страхової суми до дійсної вартості Майна.

1.5.38. **Страхувальники** – дієздатні фізичні особи та юридичні особи, які є власниками Майна або володіють і використовують Майно на законних підставах (по Договору найму, оренди, лізингу, переробки, ремонту, перевезення, комісії, зберігання, застави, тощо) та які уклали із Страховиком Договір.

1.5.39. **Страховий платіж (премія, внесок)** - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором.

1.5.40. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

1.5.41. **Страхове відшкодування** - страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за Договором при настанні страхового випадку.

1.5.42. **Страховий випадок** - подія, передбачена Договором, що відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі.

1.5.43. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності і випадковості настання.

1.5.44. **Страховий тариф** - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

1.5.45. **Страховик** – фінансова установа, яка одержала у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності, зареєстрована Уповноваженим органом відповідно до Закону України «Про страхування», та законодавства України. **В цих Правилах Страховик – ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ СТРАХОВА КОМПАНІЯ СХІД-ЗАХІД».**

1.5.46. **Удар блискавки** – безпосередній перехід розряду блискавки на Майно з виникненням пожежі. **Блискавка** – явище, коли електричний заряд грозової хмари індукує заряд на земній поверхні під собою і заряди протилежного знаку навколо основи хмари.

1.5.47. **Франшиза** - частина збитків Страхувальника, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням Майном, зазначеним в Умовах та Договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний та повітряний транспорт, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж), сільськогосподарська продукція).

2.2. Страхування за цими Умовами розповсюджується на Майно, що належить Страхувальнику на праві власності, оперативного управління, повного господарського відання, а також на Майно, яким Страхувальник володіє та/або користується на інших законних підставах, або до яких Страхувальник має майновий інтерес. Страховик зобов'язаний за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням або втратою застрахованого Майна. Умови можуть передбачати відшкодування витрат на заходи із розбирання та/або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування Майна та/або з метою зменшення збитків, та витрат на прибирання зазначеної в Договорі страхування території від уламків/залишків Майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку, передбаченого Договором страхування, інших витрат, пов'язаних із заходами щодо зменшення збитку, що виник унаслідок страхового випадку.

2.3. Застрахованим може бути як все Майно (повне страхування), так і його окрема частина (вибіркове страхування).

2.4. На страхування приймається будь-яка електронна техніка, в тому числі:

2.4.1. Будь-яка побутова електронна техніка.

2.4.2. Будь-яка торгівельна електронна техніка.

2.4.3. Будь-яка оргтехніка.

2.4.4. Будь-яке вузькопрофільне електронне обладнання.

2.4.5. Будь-яке телекомунікаційне, мережеве обладнання.

2.4.6. Будь-яка промислова електронна техніка.

2.4.7. Будь-які електронні вимірювальні прилади та обладнання.

2.5. Якщо інше не передбачене умовами Договору, Майно вважається застрахованим в місці його постійного знаходження, що зазначається в Договорі.

2.6. Майно не вважається застрахованим з моменту втрати Страхувальником протягом строку дії Договору майнового інтересу щодо цього Майна.

2.7. Страховик має право відмовитись від укладення Договору щодо страхування наступного Майна:

2.7.1. Майна, відносно якого у Страховика є сумніви щодо його походження.

2.7.2. Майна, відносно якого у Страховика є сумніви щодо його вартості.

2.8. Предметом Договору, якщо це передбачене Договором, можуть бути майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, які він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:

2.8.1. Всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню Майна, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру.

2.8.2. Витрати на розбирання та/або переміщення Майна на нове місце, повторний монтаж Майна.

2.8.3. Витрати по прибиранню, зазначеної в Договорі території, від уламків/залишків Майна, що було пошкоджене/знищене внаслідок страхового випадку.

2.8.4. Інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку.

2.9. Договором можуть бути передбачені всі або частина додаткових витрат, що може понести Страхувальник внаслідок настання страхового випадку.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. СТРАХОВІ РИЗИКИ.

3.1. Страховим випадком є пошкодження, знищення, втрата Майна та/або його частини/частин внаслідок наступних страхових ризиків:

3.1.1. Впливу води та/або інших рідин. Скорочено - «Вплив рідин» або «Дія води».

3.1.2. Зіткнення з Майном засобів водного транспорту або наїзду на Майно наземних транспортних засобів. Скорочено - «Зіткнення».

3.1.3. Протиправних дій третіх осіб. Скорочено - «ПДТО»:

3.1.3.1. крадіжки (поєднаної з проникненням або не поєднаної з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, місце знаходження Майна, зі слідами злочину або без слідів злочину);

3.1.3.2. грабежу;

3.1.3.3. розбою;

3.1.3.4. умисного знищення або пошкодження майна шляхом підпалу, підриву;

3.1.3.5. хуліганства.

3.1.4. Здійснення робіт, пов'язаних з поточним/капітальним ремонтом будівель, споруд, в яких знаходиться Майно. Скорочено - «Ремонт».

3.1.5. Падіння на Майно будь-яких предметів чи їх уламків, дерев. Скорочено - «Інші випадкові події/ВП».

3.1.6. Вогневих ризиків. Скорочено - «Вогневі ризики»:

3.1.6.1. пожежі;

3.1.6.2. пошкодження димом;

3.1.6.3. пошкодження сажею;

3.1.6.4. пошкодження корозійним газом;

3.1.6.5. пошкодження заходами пожежогасіння;

3.1.6.6. вибуху;

3.1.6.7. удару блискавки, що викликав пожежу.

3.1.7. Стихійного лиха (явища). Скорочено - «Стихійне лихо (явище)»:

3.1.7.1. землетрусу;

3.1.7.2. виверження грязьового вулкану;

3.1.7.3. зсуву;

3.1.7.4. обвалу або осипу;

3.1.7.5. осідання (провалля) земної поверхні, карстового провалля;

3.1.7.6. підвищення рівня ґрунтових вод (підтоплення);

3.1.7.7. каменепаду;

3.1.7.8. сильної зливи;

3.1.7.9. крупного граду;

3.1.7.10. сильного снігопаду;

3.1.7.11. сильного дощу (дощу і мокрого снігу);

3.1.7.12. дуже сильного морозу;

3.1.7.13. дуже сильної спеки;

3.1.7.14. сильного вітру;

3.1.7.15. сильної пилової бурі;

3.1.7.16. сильного налипання снігу;

3.1.7.17. сильної ожеледі;

3.1.7.18. сильного (високого) хвилюванням моря та на водосховищі;

- 3.1.7.19. високого або низького рівня моря;
- 3.1.7.20. високого рівня води (водопілля, паводі);
- 3.1.7.21. селі;
- 3.1.7.22. сходу снігових лавин;
- 3.1.7.23. затоплення.

3.1.8. Падіння на Майно пілотованого/не пілотованого літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату. Скорочено - «Падіння літаючого апарату».

3.1.9. Падіння Майна. Скорочено – «Падіння».

3.1.10. Дії будь-яких предметів, їх частин. Скорочено – «Дія предметів».

3.1.11. Несправності складальних одиниць, комплексів, комплектів. Скорочено – «Несправність».

3.1.12. Дефектів деталей, складальних одиниць, комплексів, комплектів. Скорочено – «Дефектів».

3.1.13. Недоліків/істотних недоліків деталей, складальних одиниць, комплексів, комплектів.

Скорочено - «Недоліки».

3.1.14. Будь-якої події, що настала протягом строку дії Договору. Скорочено - «Будь-яка подія».

3.2. Договір може бути укладений на випадок настання як всіх, так і окремих з перерахованих в пп.3.1.1-3.1.14 цих Умов страхових ризиків.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. На страхування не приймається, якщо інше не передбачено Договором:

4.1.1. Майно, що не пройшло сертифікацію на відповідність стандартам України.

4.1.2. Майно, на якому відсутній Національний знак відповідності продукції вимогам технічних регламентів.

4.2. Не є страховими випадками пошкодження, знищення, втрата Майна та/або його частини/частин, якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

4.2.1. впливу вогню, тепла з метою обробки, ремонту Майна, або з іншою метою;

4.2.2. впливу диму, сажі, корозійного газу, засобів пожежогасіння, вибуху, не пов'язаних з пожежею/вибухом в місці дії Договору.

4.2.3. Несправності вимірювальних, регулювальних приладів системи електропостачання, приладів, що забезпечують безпеку системи електропостачання.

4.2.4. Пожежі, що виникла в результаті вибуху або удару блискавки, якщо страхові ризики «вибух» або «удар блискавки» не були включені до умов Договору.

4.2.5. Події, що відбулась за межами території дії Договору.

4.2.6. Вибухів вибухових речовин, за виключенням вибуху газу, що використовується в комунально-побутових цілях, промисловості.

4.2.7. Пошкодження тиском, який виник не внаслідок вибуху, а також обробки тиском у виробничих або інших цілях.

4.2.8. Застосування вибухових речовин, інших хімічних сполук, суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції, що супроводжується виділенням тепла або газів, спалювання з метою отримання енергії, тощо.

4.2.9. Порушення Правил пожежної безпеки, затверджених Наказом МВС України №1417 від 30.12.2014р.

4.2.10. Вибухів, що виникли внаслідок пожежі або удару блискавки, якщо страхові ризики «Пожежа» або «Удар блискавки» не були включені до умов Договору.

4.2.11. Сильного вітру, швидкість якого не перевищувала 25 м/с.

4.2.12. Стихійного лиха (явища) при оголошенні території, в межах якої знаходиться Майно, що приймається на страхування, територією на якій оголошено надзвичайну ситуацію, до моменту укладання Договору.

4.2.13. Проникнення в будівлі, споруди, приміщення, в яких знаходиться Майно, рідин, в тому числі дощу, снігу, граду і бруду через незачинені вікна, двері, а також через отвори, зроблені навмисно, або отвори, що виникли внаслідок стихійного лиха (явища), ветхості, будівельних дефектів.

4.2.14. Вологості всередині Майна.

4.2.15. Вологості всередині будівель, споруд, приміщень, в яких знаходиться Майно.

4.2.16. Внутрішніх та зовнішніх пошкоджень Майна, що не спричинені ніякими зовнішніми факторами.

- 4.2.17. Дії погодних умов, що є звичайними для кліматичних сезонів України.
- 4.2.18. Знищення/пошкодження гідростанцій, гребель, дамб, інших гідротехнічних споруд.
- 4.2.19. Осідання (провалля) земної поверхні, карстового провалля або іншого руху ґрунту, що викликані вибуховими роботами, вийманням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот, земляними роботами, розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин.
- 4.2.20. Землетрусу, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації будівель, споруд, в яких знаходиться Майно, не були враховані сейсмічні та геологічні умови місцевості, в якій розташовані ці будівлі, споруди.
- 4.2.21. Аварійних ненормованих локальних руйнівних навантажень на окремі несучі конструкції будинків, споруд (вибуху, пожежі, падіння предметів та їх уламків, дерев), якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації будинків, споруд, в яких знаходиться Майно, не забезпечена загальна стійкість конструктивної системи цих будинків, споруд.
- 4.2.22. Впливу на Майно гарячого або конденсованого пару будь-яких рідин.
- 4.2.23. Порушень у постачанні електроенергії, носіїв тепла.
- 4.2.24. Термічного розширення/стиску рідин/парів внаслідок їх нагрівання/охолодження, у випадку, коли гідравлічні системи не обладнані захисними клапанами або розширювальними баками.
- 4.2.25. Механічної дії підвищеного тиску води або інших рідин, гідрошвидкісного напору, гідравлічного удару рідини, тощо, в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.26. Експлуатаційного/фізичного зносу та/або корозії водопровідних, каналізаційних, опалювальних, протипожежних систем або інших гідравлічних систем, протиправними діями третіх осіб відносно водопровідних, каналізаційних, опалювальних, протипожежних систем або інших гідравлічних систем, в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно..
- 4.2.27. Гідравлічного випробування водопровідних, опалювальних, протипожежних систем або інших гідравлічних систем в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.28. Технічного обслуговування, ремонту водопровідних, каналізаційних, опалювальних, протипожежних систем або інших гідравлічних систем в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.29. Порушення правил користування газовими системами опалення, електричними системами опалення, газоводонагрівачами, електроводонагрівачами в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.30. Застосування в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно, бракованих матеріалів та конструкцій.
- 4.2.31. Перепланування/переобладнання будівель, споруд, приміщень, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.32. Встановлення та використання обладнання, що не сертифіковане на території України, встановлене самостійно Страхувальником або особами, що не мають відповідних дозволів на таке встановлення, в будівлях, спорудах, приміщеннях, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.33. Поточного, капітального ремонту будівель, споруд, приміщень, в яких знаходиться Майно.
- 4.2.34. Заміни, ремонту, без згоди Страховика, Майна та/або його частини/частин.
- 4.2.35. Порушення при проектуванні, конструюванні Майна та/або його частини/частин.
- 4.2.36. Порушення в розробці структурної схеми Майна та/або його частини/частин.
- 4.2.37. Порушення технологічної схеми складання Майна та/або його частини/частин.
- 4.2.38. Порушення технології складання Майна та/або його частини/частин.
- 4.2.39. Порушення технологій контролю якості при виробництві, складанні Майна та/або його частини/частин.
- 4.2.40. Порушення умов гарантійних зобов'язань виробника/виконавця.
- 4.2.41. Використання Майна в несправному стані.
- 4.2.42. Використання Майна не за призначенням.
- 4.2.43. Дії факторів, що впливають на вірогідність настання страхового випадку. Факторами, що впливають на вірогідність настання страхового випадку, вважаються здійснені без відома Страховика наступні дії:
- 4.2.43.1. Протиправні дії Страхувальника, члена/членів його родини, особи на користь якої укладено Договір, інших осіб (що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку.
- 4.2.43.2. Протиправні дії третіх осіб при знаходженні Майна за межами території, передбаченої в Договорі.
- 4.2.44. Шахрайства.
- 4.2.45. Нез'ясовної втрати Майна.

- 4.2.46. Порушення правил і умов експлуатації, установки.
  - 4.2.47. Самостійного ремонту/некваліфікованого ремонту/ремонту в неавторизованому сервісному центр.
  - 4.2.48. Зміни конструкції або схеми.
  - 4.2.49. Підключення пристроїв/приладів, не передбачених виробником.
  - 4.2.50. Дії хімічних речовин.
  - 4.2.51. Дії забруднюючих речовин.
  - 4.2.52. Корозії, окислення.
  - 4.2.53. Короткого замикання.
  - 4.2.54. Підвищення або пониження сили струму, напруги в електромережі.
  - 4.2.55. Потрапляння всередину Майна сторонніх предметів, речовин, рідин, комах або тварин.
  - 4.2.56. Дії програмних вірусів і аналогічних ним програм.
  - 4.2.57. Установки, зміни або видалення паролів/кодів виробу.
  - 4.2.58. Модифікації/переустановлення попередньо встановленого програмного забезпечення.
  - 4.2.59. Установки, використання не сертифікованого виробником програмного забезпечення.
  - 4.2.50. Форматування накопичувачів інформації, застосування сервісних кодів.
  - 4.2.60. Невідповідності стандартам або технічним регламентам живлячих, кабельних, телекомунікаційних мереж, потужності радіосигналу, в тому числі через особливості рельєфу та інших подібних зовнішніх чинників.
  - 4.2.61. Підключення до Майна несправних зовнішніх пристроїв.
  - 4.2.62. Використання нестандартних/неоригінальних, неякісних/пошкоджених витратних матеріалів, приладдя, запасних частин, елементів живлення, носіїв інформації різних типів.
  - 4.2.63. Перевищення обмежень по вазі або швидкості.
  - 4.2.64. Сервісного обслуговування.
  - 4.2.65. Терористичних актів, масових заворушень, групових порушень громадського порядку.
  - 4.2.66. Ядерного інциденту, впливу іонізуючого випромінювання, радіоактивного забруднення.
  - 4.2.67. Військових дій, маневрів, інших військових заходів.
  - 4.2.68. Громадянської війни, страйків.
  - 4.2.69. Конфіскації, націоналізації та інших подібних заходів політичного характеру, що здійснюються згідно з розпорядженнями військової або цивільної влади, політичних організацій в країні Страхувальника.
  - 4.2.70. Дії причин та обставин, що виникли до початку дії Договору, але були виявлені тільки після укладання Договору.
- 4.3. Договором можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

5.1. Страхова сума визначається за згодою між Страховиком і Страхувальником в межах вартості Майна на момент укладання Договору. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків, Договору в цілому.

5.2. Вартість Майна з метою його страхування визначається виходячи з балансової/дійсної/ринкової вартості/вартості відтворення/заявленої вартості.

5.3. Якщо можливо відокремити частини Майна, що включається до предмету Договору, страхова сума може встановлюватись для окремих частин Майна.

5.4. За згодою Сторін вартість Майна, що приймається на страхування, визначається на підставі незалежної експертної оцінки, якщо визначення вартості Майна іншим способом може призвести до викривлення інформації щодо вартості Майна.

5.5. Витрати, зазначені в пп.2.8.1-2.8.4 цих Умов, відшкодовуються в межах страхових сум, що визначаються за згодою Сторін в Договорі.

5.6. За згодою Сторін Договору страхова сума може встановлюватись в межах повної вартості Майна (повне страхування) або в межах певної частини цієї вартості (страхування в частці).

5.7. У разі, якщо страхова сума складає певну частку вартості Майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору.

5.8. В тих випадках, коли Майно прийняте на страхування в певній частці від повної його вартості, всі застраховані частини цього Майна вважаються застрахованими в тій самій частці.

5.9. В Договорі може бути передбачено, що страхова сума складає певну частку вартості Майна, але при виплаті страхового відшкодування не застосовується принцип пропорційності. Тобто, при настанні страхового випадку Страхувальнику виплачується страхове відшкодування в повному розмірі понесених збитків, але не більше страхової суми, визначеної Договором.

5.10. Після виплати страхового відшкодування, сума зобов'язань Страховика за Договором зменшується з моменту виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено умовами Договору. У разі заміни/відновлення пошкодженого Майна, Страхувальник має право відновити суму зобов'язань Страховика або збільшити її розмір, за умови сплати додаткового страхового платежу.

5.11. страхова сума в період дії Договору може бути збільшена/зменшена за заявою Страхувальника з обґрунтуванням причин збільшення/зменшення, шляхом укладання Додаткової угоди до Договору та сплати додаткового страхового платежу.

5.12. В Договорі може бути передбачена франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору. Франшиза визначається за згодою Сторін при укладанні Договору у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі. Франшиза враховується для кожного страхового випадку. Якщо мали місце декілька страхових випадків, сума франшизи враховується при визначенні суми збитку в кожному випадку.

5.13. Договором може бути передбачено, що розмір франшизи може збільшуватись на певний відсоток від її розміру, визначеного Договором, для кожного наступного страхового випадку.

6. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

6.1. Страховик використовує розроблені ним базові страхові тарифи, що визначаються з урахуванням строку, предмету Договору і ступеню страхового ризику. Базові страхові тарифи є невід'ємною частиною цих Умов.

6.2. Страхові тарифи обчислюються актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф при страхуванні Майна визначається з урахуванням виду Майна, місцезнаходження Майна, наявності суттєвих в кожному конкретному випадку факторів, що впливають на ймовірність настання страхових випадків. Річні страхові тарифи (в % від страхової суми) для страхових ризиків та видів Майна, що передбачені цими Умовами, наведено в Додатку 1 до цих Умов.

6.3. В залежності від ступеню страхового ризику до страхових тарифів можуть застосовуватись підвищуючі та понижуючі коефіцієнти.

6.4. Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні Майна, визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів згідно п.6.2. цих Умов, зазначений в Додатку 1 до цих Умов.

6.5. Страхувальник має право сплачувати страховий платіж у формі, передбаченій законодавством України. Страховий платіж сплачується Страхувальником в строки, передбачені Договором;

6.6. За Договором, укладеним на строк менше одного року, страховий тариф розраховується згідно з Додатком 1 до цих Умов, якщо інше не передбачено умовами Договору. При цьому кожний неповний місяць дії Договору при розрахунках страхового платежу вважається за повний.

6.7. Страховий платіж сплачується Страхувальником одноразово або частинами в порядку і на умовах, зазначених в Договорі.

6.8. При укладанні Договору Страхувальнику може бути надана можливість сплати страхового платежу частинами. Розміри відповідних частин страхового платежу і строки їх сплати визначаються в Договорі. При цьому обов'язковою для виконання є наступна вимога - кожний черговий платіж повинен бути сплачений до закінчення періоду, за який оплата вже здійснена, якщо інше не передбачене Договором.

6.9. У разі, якщо на момент настання страхового випадку страховий платіж не сплачений Страхувальником в повному розмірі, страхове відшкодування здійснюється Страховиком пропорційно відношенню суми сплаченого страхового платежу до суми повного страхового платежу, зазначеного в Договорі, якщо інше не передбачено Договором.

6.10. У разі, якщо умовами Договору передбачена сплата страхового платежу частинами, і до зазначеного в Договорі строку не внесена відповідна частина страхового платежу (незалежно від причин), то дія Договору припиняється на наступний день після закінчення періоду, за який сплачено страховий платіж, якщо інше не передбачено умовами Договору.

6.11. Якщо умовами Договору передбачено сплату страхового платежу частинами, і Страхувальником не сплачено чергову частину страхового платежу у передбачений Договором строк, або сплачено чергову частину

страхового платежу не в повному розмірі, Договір припиняє свою дію о 24:00 годині останнього дня строку, визначеного для сплати чергової частини страхового платежу. При цьому, всі події, що мають ознаки страхового випадку, які відбулись після припинення дії Договору, не визнаються страховими, а збитки, пов'язані з їх настанням, Страховиком не відшкодовуються. Якщо Страхувальником сплачено прострочену частину страхового платежу в повному розмірі після припинення дії Договору, останній вважається поновленим на тих самих умовах з дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу в повному розмірі на рахунок Страховика без зміни строку дії.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком строк. Договір вважається короткостроковим, якщо він укладений на строк менше одного року. Дата початку та дата закінчення строку дії Договору зазначаються в Договорі.

7.2. Договір набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором, діє протягом строку, зазначеного в Договорі, та закінчується о 24-ій годині дня, зазначеного як останній день дії Договору

7.3. Місце дії Договору визначається за згодою Страховика та Страхувальника. Майно, визначене в Договорі, є застрахованим тільки на тій території, що зазначена в Договорі. Якщо Майно вилучається з місця дії Договору, дія Договору щодо цього Майна припиняється.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Договір укладається у письмовій формі на підставі усної або письмової заяви Страхувальника. Факт укладання Договору може посвідчуватись страховим Свідоцтвом (Полісом, Сертифікатом).

8.2. При укладанні Договору Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всю наявну інформацію та документи, які є підставою для визначення ступеню страхового ризику, в тому числі:

8.2.1. Документи, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника.

8.2.2. Правовстановлюючі та технічні документи на Майно.

8.2.3. Всю необхідну інформацію про Майно (на підставі бухгалтерських документів Страхувальника або інших документів, що підтверджують його місцезнаходження, вартість, кількісну та якісну характеристику, властивості, умови його використання, зберігання та обслуговування).

8.2.4. Експертну оцінку вартості Майна, на вимогу Страховика.

8.2.5. Всю інформацію про умови виробництва, реалізації в торгівельній мережі, умовах постачання.

8.2.6. Всю інформацію про укладенні договори страхування стосовно Майна з іншими страховиками.

8.3. Страхувальник несе відповідальність за повноту, достовірність та своєчасність надання інформації, зазначеної в п.8.2. цих Умов.

8.4. Якщо Страхувальник належним чином не повідомить Страховика про зміни в інформації, наданій Страховику перед укладанням Договору, то в разі настання страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, або вимагати дострокового припинення дії Договору.

8.5. У випадку втрати Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) протягом дії Договору, Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дублікату втрачені Договір або страхове Свідоцтво (Поліс, Сертифікат) є недійсними і виплати страхових відшкодувань по ним не здійснюються.

8.6. Будь-які зміни та доповнення до Договору вносяться за згодою Страхувальника і Страховика шляхом укладення Додаткових угод.

8.7. В Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Умов не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування. В разі, якщо конкретні умови Договору не узгоджуються з положеннями цих Умов, застосовуються умови, визначені Сторонами Договору.

9. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Дія Договору припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

9.1.1. закінчення строку його дії;

9.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

9.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки. При цьому, Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший або черговий страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору;

9.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

9.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

9.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору недійсним;

9.1.7. з моменту виникнення обставин, що змінюють ступінь страхового ризику, якщо Страховиком та Страхувальником не погоджено інше;

9.1.8. в інших випадках, передбачених законодавством України;

9.2. Дію Договору може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору. Про намір достроково припинити дію Договору будь-яка Сторона зобов'язана повідомити другу Сторону не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору, якщо інше не передбачено Договором.

9.2.1. При достроковому припиненні Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, який залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору, крім порушення строків виплати страхового відшкодування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

9.2.2. При достроковому припиненні дії Договору за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором.

9.3. Договір вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України.

10. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

10.1.1. Ознайомитися з Умовами.

10.1.2. На одержання страхового відшкодування в розмірі та строки, визначені цими Умовами та/або Договором.

10.1.3. Вносити Страховику пропозиції щодо змін і доповнень до умов Договору.

10.1.4. Достроково припинити дію Договору, якщо це передбачено його умовами, з додержанням вимог законодавства України.

10.1.5. Збільшити розмір страхової суми шляхом укладання Додаткової угоди на строк, що залишився до закінчення дії Договору, з внесенням додаткового страхового платежу.

10.1.6. Надавати Страховику додаткову інформацію та документи, що стосуються обставин страхового випадку.

10.1.7. На одержання від Страховика дублікату Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) у разі втрати оригіналу.

10.1.8. За погодженням зі Страховиком замінити сторону Договору щодо Майна, майновий інтерес стосовно якого був втрачений.

10.1.9. При укладанні Договору призначати фізичних або юридичних осіб, які можуть зазнати збитків в результаті настання страхового випадку (Вигодонабувачів), для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачене Договором.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі в порядку і на умовах, визначених Договором.

10.2.2. При укладанні Договору надати Страховику достовірну інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, і надалі в письмовій формі інформувати його про будь-яку зміну в ступені страхового ризику.

10.2.3. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

10.2.4. При укладанні Договору повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмету договору.

10.2.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку, в строк, передбачений в Договорі.

Договором також можуть бути передбачені інші обов'язки Страхувальника, в тому числі:

10.2.6. При зміні умов страхування в частині ступеню і складу ризиків, вартості та переліку Майна, тощо, в письмовій формі повідомити про це Страховика в строк, передбачений Договором, та укласти Додаткову угоду, або припинити дії Договору.

10.2.7. Приймати необхідні заходи безпеки при використанні Майна, а також виконувати розпорядження та рекомендації компетентних органів і представників Страховика з метою запобігання настанню страхового випадку.

10.2.8. Забезпечити належну охорону Майна.

10.2.9. Повідомити Страховика про факти настання страхових випадків за останні 2 роки, що передували року укладання Договору.

10.2.10. До прибуття представника Страховика та/або експерта зберігати все Майно, що залишилося (як пошкоджене, так і не пошкоджене), в тому стані, в якому воно знаходилось після настання події, що має ознаки страхового випадку, та надати його для огляду представнику Страховика та/або експерту.

10.2.11. Надати Страховику можливість здійснити огляд і обстеження Майна, приймати участь у розслідуванні причин настання страхового випадку та визначенні розміру збитку.

10.2.12. Надавати Страховику всю наявну інформацію та документи, що стосуються факту, причин, обставин настання страхового випадку та розміру завданого збитку.

10.2.13. Допускати представників Страховика, експертів, представників компетентних органів в будь-який робочий час для здійснення огляду та інспекції Майна. У разі невиконання умов, зазначених в цьому пункті, Страховик має право достроково припинити дію Договору.

10.2.14. Дотримуватися правил протипожежної безпеки, інструкцій та інших нормативних документів по зберіганню, складуванню, використанню, обслуговуванню Майна, а також використовувати це Майно відповідно до його цільового призначення.

10.2.15. Протягом 10-ти робочих днів з дати отримання вимоги Страховика або страхового відшкодування передати документи Страховику, що нададуть йому право вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки, якщо інші строк та порядок не передбачений Договором.

10.2.16. Повідомити Страховика про будь-які кошти або майно, одержані від третіх осіб в рахунок відшкодування завданого внаслідок страхового випадку збитку.

10.2.17. Утримуватись від дій, що роблять неможливим здійснення права зворотної вимоги Страховика до особи, відповідальної за завдані збитки.

10.2.18. Не пізніше 2-х робочих днів з дня, коли Страхувальнику стало про це відомо, повідомити Страховика про досудове розслідування у кримінальному правопорушенні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, провадження в порядку іншого судочинства стосовно події, що має ознаки страхового випадку.

10.2.19. Ставитись до Майна так само дбайливо, якби воно було не застраховано.

10.2.20. Не допускати дій або бездіяльності, що призвели б до настання страхового випадку.

10.2.21. Дотримуватись цих Умов, Договору, вимог законодавства України.

10.2.22. Повідомити Страховика про втрату або зміну майнового інтересу до Майна протягом строку, передбаченого Договором.

10.2.23. Вчиняти інші дії та/або утримуватись від вчинення дій, передбачених цими Умовами, Договором та законодавством України.

10.2.24. Повернути Страховику отримане від нього страхове відшкодування у відповідному розмірі протягом 10-ти робочих днів, якщо інший строк не передбачений Договором, з моменту:

10.2.24.1. Відшкодування третіми особами збитків, завданих внаслідок страхового випадку.

10.2.24.2. Виявлення обставин, які відповідно до цих Умов та/або Договору, законодавства повністю або частково позбавляють Страхувальника/Вигодонабувача права на одержання страхового відшкодування.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. До укладання Договору та протягом строку його дії перевіряти стан і вартість Майна, виконання Страхувальником умов Договору, додержання ним правил/стандартів безпеки, зберігання, використання Майна, а також достовірність наданих Страхувальником відомостей.

10.3.2. Здійснювати огляд та інспекцію Майна із залученням своїх представників, експертів, та представників компетентних органів.

10.3.3. Отримувати від Страхувальника всю необхідну інформацію для укладання Договору та оцінки ступеню страхового ризику.

10.3.4. Без пояснення причин відмовити Страхувальнику в прийнятті Майна на страхування.

10.3.5. Розпочати огляд місця події, Майна незалежно від отримання повідомлення Страхувальника про подію, та розпочати визначення розміру прямого збитку. Зазначені дії Страховика не є підтвердженням визнання події страховим випадком. У разі, якщо Страхувальник чи його представник відмовляють Страховику в цьому або створюють перешкоди, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

10.3.6. Вносити зміни до Договору або достроково припинити його дію.

10.3.7. При отриманні письмового повідомлення Страхувальника про зміни в ступені страхового ризику протягом строку, передбаченого Договором, прийняти рішення та повідомити Страхувальника про зміну умов Договору або припинення його дії з моменту виникнення такої зміни.

10.3.8. Брати участь в рятуванні і збереженні Майна, що не може розглядатись як визнання факту настання страхового випадку.

10.3.9. Робити запити в правоохоронні органи, фінансові установи, медичні заклади і інші підприємства, установи і організації, які володіють інформацією про причини, обставини страхового випадку та розмір завданого збитку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку.

10.3.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування, за наявності підстав та на умовах, передбачених Умовами та/або Договором, та/або законодавством України.

10.3.11. Відстрочити виплату страхового відшкодування за наявності підстав, передбачених Умовами та/або Договором, а також здійснювати виплату страхового відшкодування частинами.

10.3.12. Достроково припинити дію Договору у відповідності до його умов, Умов та законодавства України.

10.3.13. На здійснення права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки.

10.3.14. Вирахувати із належної Страхувальнику суми страхового відшкодування суми, одержані Страхувальником від третіх осіб та/або суми, еквівалентні вартості майна, одержаного від третіх осіб в рахунок відшкодування збитку, завданого страховим випадком.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. Ознайомити Страхувальника з цими Умовами.

10.4.2. Видати Страхувальнику дублікат Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) у випадку втрати Страхувальником Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату).

10.4.3. Протягом 2-х робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходи щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати або страхового відшкодування Страхувальнику.

10.4.4. При настанні страхового випадку здійснити страхову виплату або виплату страхового відшкодування у передбачений Договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору або законом.

10.4.5. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору.

10.4.6. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, переукласти з ним Договір або укласти Додаткову угоду до Договору.

10.4.7. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

10.4.8. У випадку прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови в строк, передбачений цими Умовами та/або Договором.

10.5. Страховик та Страхувальник мають також інші права та обов'язки, визначені в інших Розділах цих Умов та/або Договору, а також передбачені законодавством України.

10.6. Умовами Договору можуть бути передбачені інші/додаткові права Страховика та Страхувальника.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник повинен здійснити наступні дії:

11.1.1. Вжити заходів щодо рятування та збереження Майна, усунення причин, які сприяють збільшенню розміру збитку.

11.1.2. В строк, передбачений в Договорі, повідомити Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку. У випадку, коли вчинення таких дій було неможливим, Страхувальник повинен довести це документально.

11.1.3. В строк, передбачений в Договорі, повідомити про подію, що має ознаки страхового випадку, компетентні органи.

11.1.4. Забезпечити збереження до прибуття представника Страховика та/або експерта Майна та місця події, що має ознаки страхового випадку, в тому стані, в якому вони знаходились після настання вищезазначеної події.

Примітка: У випадку, коли таке збереження може призвести до збільшення розміру збитків, зміна стану, в якому знаходились Майно та місце події, що має ознаки страхового випадку, можлива лише за письмовою згодою Страховика.

11.1.5. Забезпечити можливість огляду та обстеження місця події, Майна представнику Страховика та/або експерту для визначення причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру завданого збитку. Якщо Страхувальник не забезпечив представнику Страховика та/або експерту можливість огляду та обстеження Майна, або створював перешкоди у визначенні обставин, характеру та розміру збитку, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування в повному обсязі або частково.

11.1.6. Надати Страховику достовірну інформацію про подію, що має ознаки страхового випадку.

11.1.7. Прийняти участь в огляді та обстеженні місця події, Майна, а також у визначенні причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, розміру прямого збитку та підписати документи, в яких зазначені причини, обставини події та розмір прямого збитку.

11.2. Невиконання Страхувальником умов п.11.1 цих Умов є підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Підставою для виплати страхового відшкодування є рішення про виплату страхового відшкодування, що приймається Страховиком протягом 20-ти робочих днів з дня одержання від Страхувальника документів, зазначених в п.12.2 цих Умов та/або документів, визначених Договором, якщо інший строк не передбачений умовами Договору.

12.2. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається Страховиком на підставі наступних документів:

12.2.1. Заяви про виплату страхового відшкодування за формою, встановленою Страховиком.

12.2.2. Документів, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника/Вигодонабувача.

12.2.3. До Заяви про виплату страхового відшкодування додаються:

12.2.3.1. документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника та/або Вигодонабувача до предмету Договору;

12.2.3.2. технічний паспорт на Майно (при наявності);

12.2.3.3. інструкція з експлуатації/використання Майна (при наявності);

12.2.3.4. документи, що підтверджують факт, причини, обставини події, що має ознаки страхового випадку, та розмір завданих збитків:

12.2.3.4.1. документи компетентних органів відповідно до характеру події;

12.2.3.4.2. перелік пошкодженого, знищеного, втраченого Майна;

12.2.3.4.3. документи, що підтверджують розмір збитку;

12.2.3.4.4. документи, що підтверджують розмір понесених Страхувальником додаткових витрат, зазначених в пп.2.8.1-2.8.5 цих Умов;

12.2.3.5. інші документи на вимогу Страховика, що стосуються факту, причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру завданого збитку;

12.2.4. Акт огляду місця події (що складається за участю Страхувальника та Страховика);

12.2.5. Акт про прямий фактичний збиток (складається за згодою Страхувальника та Страховика).

12.3. У разі недостатності наданих Страхувальником документів для встановлення факту, обставин, причин настання страхового випадку та/або розміру завданих збитків, Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний надати також інші документи. При цьому Страховик має право подовжити строк для прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до моменту надання Страхувальником таких документів.

12.4. У разі виникнення спорів між Страховиком та Страхувальником щодо кваліфікації події як страхового випадку, причин та обставин, розміру збитку, який підлягає відшкодуванню у зв'язку з настанням страхового випадку, та виникнення сумнівів у Страховика щодо достовірності інформації, зазначеної в документах, Страховик та Страхувальник мають право на проведення за власний рахунок незалежної експертизи. Прийняття Страховиком в такому випадку рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування може бути відстрочено на строк, зазначений в Договорі.

12.5. Виплата страхового відшкодування здійснюється в межах прямого збитку, завданого Страхувальнику або Вигодонабувачу, але не більше страхової суми, зазначеної в Договорі.

12.6. Розмір прямого збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, визначається:

12.6.1. При пошкодженні Майна - в межах вартості робіт на відновлення з врахуванням зносу/без врахування зносу в залежності від умов Договору на дату настання страхового випадку на замінені деталі, складальні одиниці, матеріали.

12.6.2. При знищенні Майна - в межах дійсної вартості/балансової вартості/ринкової вартості/вартості відтворення Майна з врахуванням зносу/без врахування зносу в залежності від умов Договору на дату настання страхового випадку та вартості наявних залишків Майна, придатних для подальшого використання.

12.6.3. При втраті Майна - в межах дійсної вартості/балансової вартості/ринкової вартості/вартості відтворення Майна з врахуванням зносу/без врахування зносу в залежності від умов Договору на дату настання страхового випадку.

12.6.3.1. Вартість робіт на відновлення Майна включає:

12.6.3.1.1. вартість деталей, складальних одиниць, необхідних для відновлення Майна до того стану, в якому Майно було до настання страхового випадку;

12.6.3.1.2. вартість відновлювальних робіт;

12.6.3.2. Вартість робіт на відновлення Майна не включає:

12.6.3.2.1. вартість робіт, пов'язаних із зміною та/або покращанням характеристик Майна;

12.6.3.2.2. вартість робіт, пов'язаних з тимчасовим/допоміжним ремонтом Майна;

12.6.3.2.3. вартість робіт, пов'язаних з профілактичним ремонтом і обслуговуванням Майна, а також інші витрати, понесені незалежно від факту настання страхового випадку;

12.6.3.2.4. вартість робіт по заміні або ремонту Майна, що знаходиться на гарантійному або на сервісному обслуговуванні, якщо виробник зобов'язаний здійснити заміну або ремонт безкоштовно;

12.6.3.2.5. інші витрати, що перевищують межу необхідних для відновлення Майна.

12.7. Розмір непрямого збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, визначається в межах витрат, зазначених в пп.2.8.1-2.8.4 цих Умов.

12.8. З визначеної суми завданих збитків вираховується частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором (франшиза), та суми, одержані Страхувальником в порядку відшкодування завданого збитку від третіх осіб.

12.9. Якщо Страхувальником/Вигодонабувачем здійснюється заміна пошкоджених частин Майна, незважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози подальшої експлуатації Майна, то Страховик відшкодовує Страхувальнику/Вигодонабувачу тільки вартість ремонту цих частин, але не більше вартості заміни таких частин.

12.10. У разі початку досудового розслідування у кримінальному провадженні, порушення провадження у

справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства, рішення про виплату страхового відшкодування приймається після закінчення досудового розслідування (закриття кримінального провадження) або винесення судом у кримінальному провадженні вироку, або винесення постанови чи ухвали суду про застосування примусових заходів медичного характеру, або винесення постанови по справі про адміністративні правопорушення, або прийняття рішення по цивільній (господарській справі). В цьому випадку строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування може бути подовжений до 12 місяців, якщо інше не передбачене Договором, з дати початку досудового розслідування у кримінальному провадженні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства. При подачі Страхувальником або Вигодонабувачем заяви до суду, що стосується події, яка має ознаки страхового випадку, останні зобов'язані залучити Страховика в якості третьої особи без самостійних вимог. Порушення цього зобов'язання може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування.

12.11. Страхове відшкодування здійснюється Страховиком Страхувальнику/Вигодонабувачу протягом 20-ти робочих днів з дня складання Страхового акту та на його підставі. Страховий акт складається Страховиком протягом 20-ти робочих днів з дня отримання документів, зазначених в п.12.2 цих Умов, якщо інше не передбачене Договором.

12.12. Якщо до Договору були внесені зміни, що оформлені належним чином, стосовно розмірів страхової суми, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування з врахуванням останньої зміни, що була внесена до настання страхового випадку.

12.13. Після визначення розміру збитків, завданих Страхувальнику внаслідок настання події, що має ознаки страхового випадку, Страховик має право здійснити експертну оцінку Майна з метою визначення його вартості на момент настання такої події. У разі, якщо страхова сума становить певну частку вартості Майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору.

12.14. Якщо Страхувальник продовжує використовувати Майно, що потребує ремонту, Страховик відшкодовує збиток тільки в розмірі, що не був спричинений таким використанням.

12.15. Страхувальник не має права відмовлятися від Майна/частин Майна, що залишилося після страхового випадку, навіть і пошкодженого, якщо інше не передбачене Договором. Залишкова вартість такого Майна підлягає вирахуванню із суми збитку.

12.16. Після виплати Страховиком страхового відшкодування, що складає частину страхової суми, Договір зберігає чинність до закінчення строку його дії. При цьому, якщо Договором не передбачено інше, сума зобов'язань Страховика зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування, і до наступних виплат страхових відшкодувань застосовується принцип пропорційності, тобто виплата страхового відшкодування буде здійснюватися пропорційно співвідношенню суми зобов'язань Страховика, зменшеної на суму вже здійсненої виплати страхового відшкодування, до початкової страхової суми, передбаченої Договором.

12.17. Якщо Майно застраховане у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість/балансову вартість/ринкову вартість/вартість відтворення Майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсну вартість/балансову вартість/ринкову вартість/вартість відтворення Майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним Договором.

12.18. Сума страхового відшкодування за одним страховим випадком або декількома страховими випадками не може перевищувати страхову суму, передбачену Договором. Якщо страхове відшкодування здійснено в розмірі повної страхової суми, дія Договору припиняється.

12.19. У разі, якщо після виплати страхового відшкодування, Страхувальнику третьою особою відшкодовані збитки в повному обсязі, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику виплачене страхове відшкодування. У разі, якщо після виплати страхового відшкодування, Страхувальнику третьою особою відшкодовані збитки частково, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику суму відшкодування, отриманого від третьої особи.

12.20. Страхове відшкодування по витратах, зазначених в пп.2.8.1-2.8.4 цих Умов, здійснюється тільки в тому випадку, якщо це передбачено Договором, та в межах страхової суми, визначеної за згодою Страховика та Страхувальника в Договорі.

12.21. Із суми нарахованого до сплати страхового відшкодування утримується несплачена відповідна частина платежу незалежно від того, настав строк її сплати чи ні, якщо інше не передбачено умовами Договору.

12.22. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до одержання необхідної інформації, на строк, передбачений Договором:

12.22.1. У Страховика з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно наявності прав Страхувальника або Вигодонабувача, на отримання страхового відшкодування.

12.22.2. Надані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір завданих збитків.

12.22.3. Обсяг і характер пошкоджень Майна не відповідають причинам і обставинам, зазначеним Страхувальником в Заяві про настання події.

13. ВІДМОВА У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 5-ти робочих днів з моменту одержання всіх необхідних документів, передбачених п.12.2 цих Умов, якщо інший строк не передбачений умовами Договору.

13.2. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування письмово повідомляється Страхувальнику протягом 5-ти робочих днів з дня прийняття такого рішення з обґрунтуванням причин відмови, якщо інший строк не передбачений умовами Договору.

13.3. Підставами для відмови у виплаті страхового відшкодування в повному обсязі або частково є:

13.3.1. Навмисні дії Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або особи, на користь якої укладено Договір, встановлюється відповідно до законодавства України.

13.3.2. Вчинення Страхувальником, повнолітнім членом його родини, особою, на користь якої укладено Договір, їх працівниками або іншими особами, що діяли за їх дорученням (усним чи письмовим) або з їх відома, злочину, що призвів до настання страхового випадку.

13.3.3. Подання Страхувальником або Вигодонабувачем неправдивих відомостей про предмет Договору, про факт, обставини або причини настання страхового випадку/події, що має ознаки страхового випадку.

13.3.4. Отримання Страхувальником або особою на користь якої укладено Договір, повного відшкодування збитків від третьої особи.

13.3.5. Несвоєчасне повідомлення Страховика та/або відповідні компетентні органи про настання страхового випадку без поважних на це причин, або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру завданих збитків.

Договором також можуть бути передбачені інші підстави для відмови, в тому числі:

13.3.6. Відсутність документів та/або відомостей, які підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку.

13.3.7. Ненадання Страхувальником документів та/або відомостей, що підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку, протягом строку, зазначеного у Договорі.

13.3.8. Невжиття Страхувальником заходів щодо запобігання або зменшення збитків, рятування чи збереження Майна після настання страхового випадку, що призвело до знищення Майна або його додаткового пошкодження.

13.3.9. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, і надалі в письмовій формі не інформував його про будь-яку зміну в ступені страхового ризику.

13.3.10. Невиконання чи неналежне виконання Страхувальником обов'язків, покладених на нього цими Умовами та/або Договором, законодавством України.

13.3.11. Інші підстави, передбачені законодавством України.

13.4. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або частково, якщо:

13.4.1. Страхувальник не усунув протягом узгодженого зі Страховиком строку обставини, що істотно підвищують ступінь ризику та про необхідність ліквідації яких Страховик повідомляв Страхувальника, якщо інше не обумовлено Договором.

13.4.2. Страховиком, правоохоронними або судовими органами буде встановлено, що Страхувальник з метою збільшення розміру збитків включив до переліку знищеного, пошкодженого, втраченого Майна таке Майно, що було знищене, пошкоджене, втрачене не внаслідок страхового випадку.

13.4.3. Не були погоджені зі Страховиком у письмовій формі зміни ступеню страхового ризику протягом дії Договору, якщо інше не передбачене Договором.

13.5. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

14. ПРАВО ВИМОГИ СТРАХОВИКА ДО ОСОБИ, ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ЗА ЗАВДАНІ ЗБИТКИ

14.1. До Страховика, після виплати страхового відшкодування за Договором, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за завданий збиток.

14.2. У випадку повного або часткового відшкодування Страхувальнику особою, відповідальною за завданий збиток після отримання останнім страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику протягом 10-ти робочих днів з дня отримання письмової вимоги Страховика отримане страхове відшкодування в межах сплаченої особою, відповідальною за завданий збиток, суми.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

15.1. За невиконання або неналежне виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність, передбачену Договором та законодавством України.

15.2. Всі спори та розбіжності, які виникають з Договору, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди – судом відповідно до законодавства України.

Додаток 1
до Умов добровільного страхування електронної техніки

РІЧНІ СТРАХОВІ ТАРИФИ

Таблиця 1

№ п/п	Види Майна	Страхові тарифи, %														
		Страхові ризики														
		«Вплив рідин/дія води»	«Зіткнення»	«ПДТО»	«Ремонт»	«ІВП»	«Вогневі ризики»	«Стихийне лихо (явище)»	«Падіння літаючого апарату»	«Падіння»	«Дія предметів»	«Несправність»	«Дефекти»	«Недоліки»	«Будь-яка подія»	Разом:
1	Будь-яка побутова електронна техніка	0,080	0,050	0,750	0,035	0,075	0,090	0,045	0,055	0,065	0,065	0,085	0,015	0,025	0,150	1,585
2	Будь-яка торгівельна електронна техніка	0,085	0,055	0,800	0,045	0,070	0,095	0,045	0,055	0,065	0,065	0,085	0,015	0,025	0,150	1,655
3	Будь-яка оргтехніка	0,080	0,050	0,850	0,045	0,070	0,090	0,045	0,055	0,065	0,065	0,075	0,015	0,015	0,100	1,620
4	Будь-яке вузькопрофільне електронне обладнання	0,075	0,045	0,650	0,035	0,070	0,080	0,045	0,055	0,045	0,055	0,065	0,015	0,015	0,120	1,370
5	Будь-яке телекомунікаційне, мережеве обладнання	0,095	0,015	0,750	0,025	0,080	0,085	0,035	0,055	0,065	0,065	0,065	0,020	0,015	0,100	1,470
6	Будь-яка промислова електронна техніка	0,065	0,010	0,350	0,015	0,065	0,075	0,035	0,045	0,025	0,045	0,025	0,035	0,015	0,090	0,895
7	Будь-які електронні вимірювальні прилади та обладнання	0,065	0,010	0,350	0,015	0,065	0,075	0,035	0,045	0,025	0,045	0,025	0,035	0,015	0,100	0,905

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти до річних страхових тарифів, зазначених в Таблиці 1.

Коефіцієнти до страхових тарифів

Таблиця 2

Строк дії Договору страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Умовами складають 70% в структурі виценоведених тарифів.